

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

2070611_RegNr_e2A-162-330/2022

<http://www.infolex.lt/tp/2070611>

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. kovo 29 d.
Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Dalios Kačinskienės, Danguolės Martinavičienės ir Gintaro Pečiulio (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **ieškovės akcinės bendrovės „Grigeo Klaipėda“** apeliacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo 2021 m. balandžio 14 d. sprendimo civilinėje byloje pagal ieškovės akcinės bendrovės „Grigeo Klaipėda“ ieškinį atsakovams V. B., R. P., J. G., V. K. ir uždarajai akcinei bendrovei „ChemTrade LT“ dėl žalos atlyginimo, taip pat pagal ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „ALGOL CHEMICALS“ ieškinį atsakovams uždarajai akcinei bendrovei „ChemTrade LT“, V. K., V. B. ir R. P. dėl žalos atlyginimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Ieškovė akcinė bendrovė (toliau – ir AB) „Grigeo Klaipėda“ kreipėsi į teismą su ieškiniu atsakovams V. B., R. P., J. G., V. K. ir uždarajai akcinei bendrovei (toliau – ir UAB) „ChemTrade LT“, prašydama: 1) solidariai iš atsakovų V. B., J. G., V. K., R. P. ir UAB „ChemTrade LT“ priteisti 1 141 202 Eur dydžio nuostolių atlyginimą; 2) iš visų nurodytų atsakovų solidariai priteisti 78 527 Eur palūkanas; 3) priteisti iš atsakovų V. B., J. G., V. K., R. P. 5 procentų dydžio, o iš atsakovės UAB „ChemTrade LT“ 6 procentų dydžio metines procesines palūkanas nuo 1 141 202 Eur sumos, skaičiuojant palūkanas nuo bylos iškėlimo momento; 4) priteisti iš atsakovų V. B., J. G., V. K., R. P. 5 procentų dydžio, o iš atsakovės UAB „ChemTrade LT“ 6 procentų dydžio metines procesines palūkanas nuo 78 527 Eur sumos, skaičiuojant palūkanas nuo pareiškimo dėl ieškinio reikalavimų sumažinimo (ieškinio dalyko patikslinimo) priėmimo teisme dienos; 5) priteisti iš atsakovų lygiomis dalimis ieškovės patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
2. Ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ (buvęs pavadinimas AB „Klaipėdos kartonas“) nurodė, kad ji yra dukterinė AB „Grigeo“ įmonė, per metus perdirbanti iki 130 000 tonų makulatūros. Ieškovė aiškino, kad produkcijos gamybai jai yra būtinos įvairios žaliavos ir medžiagos: krakmolos, dažai, kitos cheminės medžiagos, kurias ieškovė perka iš atitinkamų tiekėjų (pardavėjų bei gamintojų).
3. Ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ teigimu, atsakovas V. B. 2006 m. sausio 20 d. darbo sutarties pagrindu pradėjo dirbti AB „Grigeo Klaipėda“ tiekimo skyriaus vyresnioju vadybininku, 2009-2013 m. jis dirbo AB „Grigeo Klaipėda“ pirkimų skyriaus vadovu, o nuo 2013 m. birželio 11 d. ėjo AB „Grigeo Klaipėda“ generalinio direktoriaus pareigas. 2019 m. gegužės 17 d. darbo sutartis su V. B. buvo nutraukta šalių susitarimu. Pagal AB „Grigeo Klaipėda“ pirkimų vadovo pareiginius nuostatus atsakovas V. B., kaip pirkimų skyriaus vadovas, buvo atsakingas už pateiktų paraiškų pagrindu AB „Grigeo Klaipėda“ padalinių aprūpinimą reikiamomis žaliavomis (medžiagomis), ryšių su potencialiais ir esamais žaliavų (medžiagų) tiekėjais palaikymą, sutarčių dėl žaliavų (medžiagų) tiekimo su jais parengimą.
4. Ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ nurodė, kad atsakovas J. G. pagal 2011 m. vasario 10 d. darbo sutartį įdarbintas AB „Grigeo Klaipėda“ pirkimų skyriaus vadybininku, nuo 2011 m. gegužės 30 d. – kartono cecho viršininku, nuo 2012 m. rugsėjo 3 d. – gamybos padalinio vadovu, o 2014 m. vasario 20 d. paskirtas gamybos direktoriumi. Ieškovės aiškinimu, nurodytais laikotarpiais keitėsi tik J. G. pareigybės pavadinimas, bet darbo funkcijos išliko tos pačios. Ieškovė nurodė, kad darbo sutartis su J. G. nutraukta 2019 m. gegužės 17 d. dėl darbuotojo padaryto šiurkštaus darbo pareigų pažeidimo. Atsakovas J. G., kaip kartono cecho viršininkas, buvo atsakingas už šio gamybos padalinio darbo organizavimą, kartono gamybos technologinio proceso kontrolę, medžiagų kartonui gaminti savalaikį užsakymą, žaliavos (medžiagos) tikslinį panaudojimą. Iš pradžių kaip gamybos padalinio vadovas, o vėliau kaip gamybos direktorius, atsakovas J. G. buvo atsakingas už gamybos padalinio darbo organizavimą, gamybos technologinio proceso kontrolę, žaliavų (medžiagų) savalaikį užsakymą, žaliavų (medžiagų) tikslinį panaudojimą.

5. Ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ nurodė, kad atsakovas V. K. nuo 2002 m. iki 2019 m. birželio 4 d. buvo UAB „ALGOL CHEMICALS“ darbuotojas. Ieškovė pažymėjo, kad iš pradžių atsakovas V. K. buvo UAB „ALGOL CHEMICALS“ prekybos vadybininku, nuo 2013 m. sausio 21 d. tapo UAB „ALGOL CHEMICALS“ direktoriumi. V. K. einant UAB „ALGOL CHEMICALS“ direktoriaus pareigas, šioje bendrovėje buvo ir generalinis direktorius, kurio pareigas užėmė Latvijos Respublikos pilietis A. B.. Ieškovės žiniomis, A. B. ne visada būdavo Lietuvos teritorijoje, todėl V. K. užsiėmė kasdiene šios bendrovės veikla, tai yra buvo faktinis UAB „ALGOL CHEMICALS“ vadovas. Ieškovės teigimu, UAB „ALGOL CHEMICALS“ 2019 m. gegužės mėn. atlikus vidinį patikrinimą, V. K. buvo atleistas iš direktoriaus pareigų.
6. Ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ teigė, kad 2007-2010 m. UAB „ALGOL CHEMICALS“ buvo AB „Grigeo Klaipėda“ produkcijos gamybai reikalingų dažų tiekėja (pardavėja), kuri iki 2010 m. vidurio iš dažų gamintojo užsienio įmonės „BASF Grenzach GmbH“ pirko dažus „Pergasol Brown OBP“, vėliau iš kito dažų gamintojo užsienio įmonės „Archroma Distribution & Management Germany GmbH“ pirko dažus „Carta Brown NRG“. 2009 m. sausio 6 d. tarp AB „Grigeo Klaipėda“ ir UAB „ALGOL CHEMICALS“ buvo sudaryta pirkimo–pardavimo sutartis, nustatanti dažų „Pergasol Brown OBP“ pardavimo ieškovei sąlygas, kurių (sąlygų) sutarties šalys laikėsi iki 2010 m. pabaigos.
7. Ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ aiškinimu, 2010 m. pabaigoje, tiesiogiai dalyvaujant tuometiniam ieškovės pirkimų skyriaus vadovui V. B., buvo vykdoma AB „Grigeo Klaipėda“ produkcijos gamybai reikalingus dažus galinčių pateikti potencialių tiekėjų apklausa, kurioje dalyvauti buvo įtraukta ir atsakovė UAB „ChemTrade LT“. Pagal 2010 m. gruodžio 16 d. tiekėjų įvertinimo lapą geriausią pasiūlymą pateikusių tiekėju tuomet buvo pripažinta įmonė „BTC“. 2011 m. liepos 18 d., atlikus dažų tiekėjų apklausą, padaryta išvada, kad geriausią pasiūlymą pateikė UAB „ChemTrade LT“ ir nuspręsta sutartį dėl dažų tiekimo sudaryti su UAB „ChemTrade LT“. 2011 m. liepos 18 d. tiekėjų įvertinimo lape, kuri parengė bei suderino atsakovas V. B., buvo nurodyta, kad į apklausą nebuvo pakviesta ir nedalyvavo ankstesnė ilgalaikė dažų tiekėja UAB „ALGOL CHEMICALS“. Vėliau vykdytų tiekėjų apklausų bei jų pagrindu sudarytų pirkimo–pardavimo sutarčių pagrindu 2011-2019 m. laikotarpiu AB „Grigeo Klaipėda“ produkcijai gaminti reikalingų dažų tiekimą nuolat vykdė atsakovė UAB „ChemTrade LT“. Ieškovės vertinimu, atsakovas V. K. kryptingai siekė (tikėtina, kad sąmoningai pasiūlydamas mažiau palankias ieškovei sąlygas), jog dažų tiekėja netaptų dažus „Carta Brown NRG“ iš gamintojo „Archroma Distribution & Management Germany GmbH“ nuo 2010 m. vidurio tiesiogiai perkanti UAB „ALGOL CHEMICALS“.
8. Ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ nurodė, kad 2019 m. pavasarį, bendradarbiaudama su UAB „ALGOL CHEMICALS“ atstovais, ji gavo duomenų apie atsakovų V. B., J. G., V. K., R. P., UAB „ChemTrade LT“ bendrus, tarpusavyje suderintus veiksmus, kuriais dėl dažų, reikalingų AB „Grigeo Klaipėda“ produkcijos gamybai, pirkimo ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ ir UAB „ALGOL CHEMICALS“ buvo padaryta žala. Ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ paaiškėjo informacija apie atsakovų neteisėtai veiksmis sudarytą dažų pirkimo schemą (grandinę), į kurią buvo įtrauktas papildomas dažų tiekėjas UAB „ChemTrade LT“. Bylos nagrinėjimo metu ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ patikslino savo ieškinio reikalavimą, nurodydama, kad, remiantis audito įmonės „Ernst&Young Baltic“ ataskaita, byloje nagrinėtu laikotarpiu dėl atsakovų

sukurtos dažų tiekimo grandinės ieškovė už dažus permokėjo 1 141 202 Eur sumą, t. y. patyrė tokio dydžio žalą.

9. Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko 2020 m. sausio 14 d. nutartimi prie civilinės bylos pagal AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinį buvo prijungta civilinė byla Nr. e2-1175-259/2020 pagal ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ ieškinį. UAB „ALGOL CHEMICALS“ kreipėsi į teismą su ieškiniu atsakovams V. B., V. K., R. P. ir UAB „ChemTrade LT“, prašydama: 1) priteisti solidariai iš visų atsakovų 342 299 Eur nuostolių atlyginimą; 2) priteisti iš UAB „ChemTrade LT“ 35 827 Eur sukauptų palūkanų; 3) priteisti solidariai iš visų atsakovų 20 000 Eur žalos atlyginimą už dalykinės reputacijos pažeidimą; 4) priteisti iš atsakovų V. B., V. K., R. P. 5 procentų dydžio metines procesines palūkanas, o iš ieškovės UAB „ChemTrade LT“ 6 procentų dydžio metines procesines palūkanas; 5) priteisti lygiomis dalimis iš atsakovų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
10. Ieškovė UAB „ALGOL CHEMICALS“ nurodė, kad iki 2010 m. pabaigos AB „Grigeo Klaipėda“ dažus pirkė iš ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“, tačiau po atsakovų neteisėto susitarimo ir veiksmų nuo 2011 m. į dažų pirkimo ir pardavimo grandinę buvo įterpta atsakovė UAB „ChemTrade LT“. Ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ tvirtinimu, atsakovai sukūrė schemą, pagal kurią nuo 2011 m. ieškovė UAB „ALGOL CHEMICALS“ dažus (Carta Brown NRG1) parduodavo ne tiesiogiai ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“, o parduodavo atsakovei UAB „ChemTrade LT“, kuri tuos pačius dažus vėliau perparduodavo AB „Grigeo Klaipėda“. Ieškovė UAB „ALGOL CHEMICALS“ akcentavo, kad atsakovų užimamos pareigos (teisė priimti sprendimus) ir jų pagrindu valdoma informacija sudarė galimybę atsakovams įterpti atsakovę UAB „ChemTrade LT“ į dažų pirkimo ir pardavimo grandinę bei padidinti dažų pardavimo ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ kainą. Dėl atsakovų sukurtos schemos ieškovė UAB „ALGOL CHEMICALS“ patyrė 187 060 Eur nuostolių dėl mažesnės pelno maržos.
11. Ieškovė UAB „ALGOL CHEMICALS“ taip pat nurodė, kad 2019 m. pradžioje atsakovai pakeitė dažų pirkimo ir pardavimo grandinę, sukurdami naują schemą – dažus iš jų gamintojo („Archroma Distribution & Management Germany GmbH“) ėmė pirkti ne ieškovė UAB „ALGOL CHEMICALS“, o atsakovė UAB „ChemTrade LT“. Atitinkamai atsakovė UAB „ChemTrade LT“ ėmė dažus perpardavinėti ieškovei UAB „ALGOL CHEMICALS“, o pastaroji – ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“. Ieškovė UAB „ALGOL CHEMICALS“ teigė, kad per laikotarpį nuo 2019 m. sausio 29 d. iki 2019 m. birželio 6 d. negautų pajamų forma ji patyrė 10 350 Eur dydžio nuostolius.
12. Atsakovas J. G. su ieškiniais nesutiko, bylą prašė nutraukti arba ieškinius atmesti ir priteisti jo patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Atsakovas J. G. pabrėžė, kad darbo ginčų komisijos 2019 m. liepos 30 d. sprendimu darbo byloje buvo panaikintos atsakovui taikytos drausminės nuobaudos, *inter alia* (tame tarpe) dėl atsakovo tariamai padarytos ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ žalos, kildinamos dėl dažų kartono gamybai pirkimo per tarpininką UAB „ChemTrade LT“ bei dažų etikečių perklijavimo.
13. Atsakovas V. K. su ieškiniais nesutiko, be kita ko, siūlė pakeisti jo procesinę padėtį į trečiojo asmens be savarankiškų reikalavimų, taip pat prašė taikyti ieškinio senaties terminą
14. Atsakovai UAB „ChemTrade LT“ ir R. P. prašė pakeisti R. P. procesinę padėtį į trečiojo asmens be savarankiškų reikalavimų, taikyti ieškinio senaties terminą ir ieškinius atmesti.

15. Atsakovas V. B. su ieškiniiais nesutiko, prašė juos atmesti.

II. Pirmosios instancijos teismo sprendimo ir nutarties esmė

16. Kauno apygardos teismas 2021 m. balandžio 14 d. sprendimu ieškovių AB „Grigeo Klaipėda“ ir UAB „ALGOL CHEMICALS“ ieškinius atmetė, priteisė iš ieškovių atsakovams bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
17. Iš bylos medžiagos teismas nustatė, kad AB „Grigeo Klaipėda“ yra didžiausia kartono gamybos ir popierinių pakuočių perdirbėja Baltijos šalyse. Ieškovės produkcijos gamybai yra būtinos atitinkamos žaliavos ir (ar) medžiagos, tarp jų – ir dažai, kuriuos ieškovė perka iš tiekėjų (pardavėjų, gamintojų). UAB „ALGOL CHEMICALS“, priklausanti Suomijos įmonių grupei „Algol“, užsiima cheminių medžiagų, įskaitant dažus, importu ir prekyba Lietuvoje. Nuo 2007 m. iki 2010 m. pabaigos UAB „ALGOL CHEMICALS“ buvo AB „Grigeo Klaipėda“ produkcijai reikalingų dažų tiekėja (pardavėja). 2011 m. gegužės 18 d. buvo įsteigta atsakovė UAB „ChemTrade LT“ (Juridinių asmenų registre įregistruota 2011 m. gegužės 23 d.).
18. Teismas nustatė, kad atsakovas V. B. 2006 m. sausio 20 d. su AB „Grigeo Klaipėda“ sudarytos darbo sutarties Nr. 3511 pagrindu pradėjo dirbti bendrovės Tiekimo skyriaus vyresnioju vadybininku, nuo 2009 m. birželio 1 d. užėmė Pirkimų skyriaus vadovo pareigas, o 2013 m. birželio 11 d. tapo generaliniu direktoriumi (vadovu). 2019 m. gegužės 17 d. darbo sutartis su V. B. nutraukta šalių susitarimu.
19. Atsakovas V. K. ir UAB „ALGOL CHEMICALS“ 2002 m. kovo 4 d. sudarė darbo sutartį Nr. 019, pagal kurią jis buvo priimtas dirbti prekybos vadybininku, o 2013 m. sausio 21 d. paskirtas direktoriumi. UAB „ALGOL CHEMICALS“ 2019 m. birželio 4 d. sprendimu nutraukė darbo sutartį su V. K. dėl padaryto šiurkštaus darbo pareigų pažeidimo.
20. 2011 m. birželio 28 d. akcijų dovanojimo sutartimi atsakovės UAB „ChemTrade LT“ akcijas įsigijo atsakovas R. P.. Nuo tos pačios dienos atsakovas R. P. tapo UAB „ChemTrade LT“ direktoriumi (vadovu).
21. 2011 m. vasario 10 d. tarp ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ ir atsakovo J. G. sudaryta darbo sutartis Nr. 3787, pagal kurią atsakovas nuo 2011 m. vasario 11 d. pradėjo dirbti pirkimų skyriuje vadybininku, nuo 2012 m. rugsėjo 3 d. buvo paskirtas gamybos padalinio vadovu, o nuo 2014 m. vasario 20 d. paskirtas gamybos direktoriumi. Darbo sutartis nutraukta 2019 m. gegužės 17 d. dėl šiurkštaus darbuotojo darbo pareigų pažeidimo.
22. Teismas nustatė, kad pagal 2009 m. sausio 6 d. tarp UAB „ALGOL CHEMICALS“ ir AB „Klaipėdos kartonas“ sudarytą pardavimo sutartį Nr. 0901/0536 skystus dažus Pergasol Brown OBP (gamintojas „Ciba Specialty Chemicals Inc.“, kilmės šalis – Vokietija) AB „Klaipėdos kartonas“ pirko iš UAB „ALGOL CHEMICALS“.
23. Byloje taip pat nustatyta, kad nuo 2011 m. liepos iki 2019 m. sausio mėn. ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ pirko dažus iš atsakovės UAB „ChemTrade LT“. Dažus UAB „ChemTrade LT“ įsigydavo iš UAB „ALGOL CHEMICALS“, o UAB „ALGOL CHEMICALS“ dažus pirko iš gamintojos Vokietijos bendrovės „Archroma Distribution & Management Germany GmbH“ (toliau – Archroma). Nuo 2019 m. sausio 29 d. iki 2019 m. birželio 6 d. buvo pakeista dažų pardavimo grandinė – ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ pirko dažus iš ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“, o ieškovė UAB „ALGOL CHEMICALS“

dažus pirkto iš atsakovės UAB „ChemTrade LT“ (atsakovė UAB „ChemTrade LT“ įsigydavo dažus iš gamintojos Archroma).

24. Teismas atkreipė dėmesį į tai, kad: 1) abi ieškovės nėra vieno asmens struktūros; atsakovų V. B., J. G. ir V. K. užimtos pareigos ginčui aktualiu laikotarpiu (2010 m. pabaiga – 2019 m. gegužė) keitėsi, atsakovų eitas pareigas užėmė kiti darbuotojai, o atsakovai užėmė kitų darbuotojų ankstesnes pareigas, be to, dažų pirkimo procese dalyvavo ir daugiau fizinių asmenų, kurie byloje nedalyvauja; į teismo ne kartą užduotą klausimą, kodėl ir kuo remiantis būtent šiems atsakovams pareikšti ieškinio reikalavimai, ieškovės aiškaus atsakymo nedavė ir tik pasisakydama replikos teise ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ atstovė nurodė, kad kiti ieškovių darbuotojai nesuprato ir nematė bendro vaizdo, todėl nėra prisidėję prie ginčo tiekimo schemų; 2) atsakovai V. B. ir J. G. yra atleisti iš darbo AB „Grigeo Klaipėda“, o V. K. – iš darbo UAB „ALGOL CHEMICALS“, o kaip įprasta darbo teisėje, būtent darbdaviui (ieškovėms) kyla didesnė įrodinėjimo pareiga, nes jis disponuoja tam tikras aplinkybes įrodančiais rašytiniais dokumentais, tačiau tai nereiškia, jog darbuotojai (atsakovai) visiškai atleidžiami nuo įrodinėjimo pareigos; 3) ieškovių teikiamų rašytinių įrodymų turiniui neturi įtakos jo fiksavimo ir išsaugojimo aplinkybės, tačiau atsakovų – fizinių asmenų paaiškinimams neišvengiamai įtaką daro laiko veiksnys, kadangi dalis aplinkybių ar kitų bylai svarbių detalių gali būti užmirštos.
25. Spręsdamas dėl atsakovo V. B. atsakomybės, teismas nurodė, kad nors reikalavimą dėl žalos atlyginimo ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ (darbdavys) pareiškė jau po to, kai atsakovas V. B. buvo atleistas iš darbo, reikalavimas kildinamas iš darbo teisinių santykių pagrindu kilusios žalos. Teismas atkreipė dėmesį į tai, kad darbo ginčų komisija paprastai yra privalomas ikiteisminis organas, nagrinėjantis individualius darbo ginčus. Teismo vertinimu, ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ akivaizdžiai praleido terminą kreiptis į darbo ginčų komisiją, tačiau nors ir susiklosčius tokiai netoleruotinai situacijai, teisės į teisminę gynybą užtikrinimas visgi yra svarbesnis tikslas nei formalus teisės aktų taikymas ir aiškinimas, todėl ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ reikalavimas nepaliekamas nenagrinėtas.
26. Teismas nurodė, kad ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ parengtos Pirkimo proceso vadybos (į bylą pateiktos 2010 m. liepos 9 d., 2011 m. liepos 29 d., 2012 m. lapkričio 15 d., 2015 m. sausio 2 d., 2017 m. rugsėjo 18 d. dokumentų redakcijos) numatė, kad pagal vadyboje aprašytą procedūrą perkami visi produktai, būtini bendrovės padaliniams funkcionuoti ir jiems nustatytoms funkcijoms vykdyti. Pirkimų vadovo pareiginiai nuostatai nustatė, kad šios pareigybės tikslas yra organizuoti ir vadovauti pavaldaus personalo darbui, užtikrinant žaliavų ir medžiagų, būtinų gamybiniam procesui, tiekimą (nuostatų 5.1 punktas), o jo pareigas, teises ir atsakomybę apibrėžia nuostatų 7 punktas. Dažų pirkimo procedūros organizavimas savo esme nėra valdymo organo funkcija ir nėra nustatyta valdymo organų kompetenciją reglamentuojančiu teisės aktu ar bendrovės įstatais (į bylą pateiktos įstatų 2011 m. liepos 15 d., 2013 m. balandžio 30 d., 2015 m. spalio 20 d. ir 2017 m. balandžio 26 d. kopijos). Pagal AB „Klaipėdos kartonas“ įstatų 8.3 punktą (2013 m. balandžio 30 d. Juridinių asmenų registre įregistruota įstatų redakcija) bendrovės vadovo kompetenciją nustato Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (toliau – ABI). Bendrovės vadovo teises, pareigas ir atsakomybę reglamentuoja ABI 37 straipsnis.
27. Teismas konstatavo, jog faktinės bylos aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ kelia atsakovo V. B., kaip buvusio pirkimų skyriaus vadovo (laikotarpis nuo 2010 m. pabaigos iki 2013 m. birželio 10 d.), materialinės atsakomybės, ir atsakovo,

kaip ieškovės generalinio direktoriaus (vadovo) (laikotarpis nuo 2013 m. birželio 11 d. iki 2019 m. gegužės 17 d.), civilinės atsakomybės klausimą dėl perkant dažus padarytos ieškovei žalos.

28. Įvertinęs byloje esančius duomenis, teismas nustatė, kad ieškovės 2010 m. liepos 9 d., 2011 m. liepos 29 d. Pirkimo proceso vadybos nėra patvirtintos generalinio direktoriaus parašu, su jomis atsakovas V. B. nebuvo pasirašytinai supažindintas. Teismo vertinimu, tai yra pakankamas pagrindas pripažinti, kad atsakovas neatsako už minėtų Pirkimo proceso vadybų pažeidimus.
29. Be to, teismas nustatė, jog byloje esančių dokumentų turinys patvirtina, kad tiek 2012 m., tiek 2013 m. ieškovės vykdyti dažų pirkimai iš UAB „ChemTrade LT“ buvo išnagrinėti bei įvertinti, papildomai nurodant tęsti pirkimo procedūrą, plėsti tiekėjų ratą, tikrintis kainas su motininės bendrovės AB „Grigiškės“ (dabar – AB „Grigeo“) darbuotojais, tačiau nėra duomenų apie tai, jog dažų pirkimai buvo vykdomi ne pagal procedūras ar jas pažeidžiant. Ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“, vykdydama pirkimų kontrolę per motininės bendrovės darbuotojus, visus pirkimo procedūros ar tiekėjų atrankos pažeidimus, jeigu tokių būtų, turėjo pastebėti dar 2012 - 2013 m.
30. Atsakovai V. B. ir J. G. yra buvę ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ darbuotojai, atsakovas V. K. buvo ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ darbuotojas, R. P. yra atsakovės UAB „ChemTrade LT“ darbuotojas. Atsakovų veiksmai, kurie yra bylos nagrinėjimo objektas ir susiję su dažų pirkimu–pardavimu, buvo atlikti jų darbo vietoje, jiems einant darbinės pareigas. Atsižvelgęs į teisinį reguliavimą, kasacinio teismo praktiką bei byloje nustatytas faktines aplinkybes, teismas padarė išvadą, kad pagal ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinį atsakovais byloje negali būti V. K. ir R. P., o pagal ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ ieškinį atsakovais byloje negali būti V. B. ir R. P.. Tai yra pagrindas atmesti ieškovių ieškinius nurodytiems atsakovams.
31. Teismas pažymėjo, kad prekės iš gamintojo pas vartotoją patenka tam tikru keliu, kuris marketinge vadinamas paskirstymo kanalu. Paskirstymo kanalas – tai grandinė tarpusavyje susijusių įmonių, kurios dalyvauja prekių judėjimo nuo gamintojo iki vartotojo procese. Paskirstymo kanalo pasirinkimas yra strateginis sprendimas, turintis didelę reikšmę kainų politikai, reklamos organizavimui, pardavimo skatinimo priemonėms ir kt. Prekių paskirstymo kanalai daro esminį poveikį įmonės gamintojos kaštams ir pajamoms, taip pat įmonės bei jos prekių įvaizdžiui.
32. Ištyręs byloje reikšmingas aplinkybes, įvertinęs surinktų įrodymų visumą ir remdamasis faktų tikėtinumo pusiausvyros taisykle, teismas padarė išvadą, jog atsakovas V. B., tiek eidamas pirkimų skyriaus vadovo pareigas, tiek generalinio direktoriaus pareigas, perkant dažus neteisėtą veiksmų neatliko.
33. Be to, teismas pabrėžė, kad ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ atsakovo V. B. atžvilgiu ieškinį pareiškė praleidusi ieškinio senaties terminą. Pažymų dėl pirkimo procedūros vykdymo parengimo metu (2012 m. sausio 1 d. - 2013 m. gruodžio 31 d.) ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ neabejotinai turėjo pastebėti, kad V. B. veiksmai dažų pirkimo procese (ieškovės teigimu – netinkamai vykdytos dažų tiekėjų atrankos ir sudaryti neteisingi tiekėjų vertinimo lapai) galėjo padaryti arba padarė žalos bendrovei. V. B. neteisėtus veiksmus jam einant vadovo pareigas ieškovė sieja su pasirašymu 2014 m. liepos 1 d. priedo Nr. 9-2 prie pirkimo–pardavimo sutarties, kuriuo nuo 2014 m. liepos 1 d. buvo nustatytas nauja dažų kaina. Vykdomų pirkimų skaidrumą ir kontrolę stebint verslo valdymo sistemoje, sudarant metinę

finansinę atskaitomybę bei pateikiant ją tvirtinti akcininkų susirinkimui, taigi vėliausiai iki 2015 m. gegužės mėn. AB „Grigeo Klaipėda“ turėjo matyti mokamos dažų kainos pasikeitimą ir ginti galimai pažeistas teises. Teismas nusprendė, kad ieškinį atsakovui V. B. ieškovė pareiškė aiškiai praleidusi ieškinio senaties terminą, kurio praleidimas yra savarankiškas pagrindas ieškinį šiam atsakovui atmesti.

34. Spręsdamas dėl atsakovų R. P. ir UAB „ChemTrade LT“ atsakomybės, teismas nurodė, kad atsakovas R. P. neturi pareigos atsakyti pagal ieškovių AB „Grigeo Klaipėda“ ir UAB „ALGOL CHEMICALS“ jam pareikštus ieškinius, nes yra netinkamas atsakovas. Ieškovėms nesutikus keisti R. P. procesinės padėties, tai yra pakankamas savarankiškas pagrindas atmesti jam pareikštus ieškovių reikalavimus.
35. Teismas atkreipė dėmesį į tai, jog ieškovės procesiniuose dokumentuose nurodė, kad nuo 2010 m. UAB „ALGOL CHEMICALS“ nebuvo dažų ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ tiekėja, nes dažų gamintojas „BTC“ pašalino ieškovę UAB „ALGOL CHEMICALS“ iš tiekimo grandinės ir ėmė tiesiogiai tiekti dažus AB „Grigeo Klaipėda“. Taigi, ieškovė UAB „ALGOL CHEMICALS“ iš dažų tiekimo grandinės buvo pašalinta ne dėl atsakovų veiksmų, o dėl gamintojo „BTC“ veiksmų.
36. Teismas konstatavo, jog byloje surinkti įrodymai nepaneigia atsakovų R. P. ir UAB „ChemTrade LT“ atstovės paaiškinimų byloje, kad dažų tiekėjui nebuvo keliamas reikalavimas turėti atitinkamo dydžio įstatinį kapitalą ar tam tikros trukmės laikotarpį vykdyti veiklą iki tampant AB „Grigeo Klaipėda“ tiekėju. Teismo vertinimu, ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ argumentai, kad atsakovė UAB „ChemTrade LT“ nebuvo užėmusi jokios rinkos, galėtų būti aktualūs nebent sprendžiant dėl atsakovės atsakomybės pažeidus konkurencijos teisę, bet ne nagrinėjant aplinkybę, ar atsakovė galėjo dalyvauti AB „Grigeo Klaipėda“ rengtuose konkursuose dėl prekybos cheminėmis medžiagomis. Byloje esantys UAB „ChemTrade LT“ apyvartos žiniaraščiai laikotarpiu nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 30 d. liudija, kad prekybiniai santykiai su AB „Grigeo Klaipėda“ nebuvo vienintelis UAB „ChemTrade LT“ pajamų šaltinis cheminių medžiagų rinkoje, o ir nutrūkus prekybiniais santykiams su ieškovėmis, atsakovė ir toliau generavo pajamas.
37. AB „Grigeo Klaipėda“ procesiniuose dokumentuose kaip pagrindą žalos priteisimui nurodė aplinkybę, jog UAB „ChemTrade LT“ nebuvo teisinga ir sąžininga ieškovės atžvilgiu, tačiau, teismo vertinimu, tokius teiginius detalizuojantys ieškovės argumentai prieštarauja elementariai verslo logikai – kiekvienos ūkinę komercinę veiklą vykdančios įmonės tikslas yra siekti pelno sau pačiai, o ne kontrahentams. Teismas akcentavo, kad ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ nepateikė į bylą įrodymų, kad ji būtų galėjusi įsigyti analogiškos kokybės produktą analogiškais mokėjimo atidėjimo terminais už mažesnę kainą, nei mokėjo už atsakovės UAB „ChemTrade LT“ tiekiamą produktą. Teismas taipogi pažymėjo, jog bylos duomenimis, 2019 m. atsakovė UAB „ChemTrade LT“ buvo pašalinta iš tiekimo grandinės nesant tam teisinio pagrindo, o UAB „ALGOL CHEMICALS“ tapo ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ dažų tiekėja be konkurso. 2021 m. vasario 4 d. teismo posėdyje liudytojas A. B. patvirtino, kad nuo 2020 m. UAB „ALGOL CHEMICALS“ nebėra ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ tiekėju.
38. Teismo sprendime pažymėta, jog ieškovės iš esmės neginčija atsakovės UAB „ChemTrade LT“ tiekiamų dažų kokybės. Jų argumentai, kad atsakovė UAB „ChemTrade LT“ siekė nuslėpti ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ tiekiamų dažų gamintoją, keisdama etiketes

su nuoroda apie tikrąjį dažų gamintoją, ieškovėms nepateikus įrodymų apie tai, jog iš UAB „ChemTrade LT“ įsigyti dažai buvo netinkamos kokybės, neatitiko AB „Grigeo Klaipėda“ poreikių, ar naudojant šiuos dažus pagaminta produkcija netenkino AB „Grigeo Klaipėda“ ar galutinio vartotojo (pirkėjų) poreikių, nėra reikšmingi, todėl nėra pagrindo konstatuoti atsakovės neteisėtų veiksmų.

39. Teismas atkreipė dėmesį į atsakovo R. P. teiginį, kad reikalavimas dėl žalos atlyginimo įstatymo ribojamas sutrumpintu senaties terminu. Toks atsakovo pasisakymas galėtų būti vertinamas kaip prašymas taikyti ieškinio senatį, tačiau atsižvelgęs į tai, kad atsakovė UAB „ChemTrade LT“ dažus tiekė 2011–2019 m., teismas netaikė ieškinio senaties termino reikalavimui, pareikštam dėl tęstinio pažeidimo.
40. Spręsdamas dėl atsakovo V. K. atsakomybės, teismas nurodė, kad šio atsakovo dalyvavimą steigiant UAB „ChemTrade LT“ ieškovės grindė iš esmės vieninteliu įrodymu – 2011 m. gegužės 17 d. V. K. siūstu el. laišku V. B. apie ketinamą steigti bendrovę, tačiau byloje nėra įrodymų apie V. K. faktinį prisidėjimą steigiant UAB „ChemTrade LT“, dalyvavimą šios bendrovės veikloje ir naudą iš jos veiklos gavimą. Be to, UAB „ChemTrade LT“ buvo įsteigta V. K. dirbant ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ prekybos vadybininku, o ši ieškovė atsakovo V. K., kaip vadybininko, neteisėtų veiksmų byloje neįrodinėja.
41. Teismas atkreipė dėmesį ir į tai, kad ieškovė UAB „ALGOL CHEMICALS“ daug dėmesio skyrė atsakovo V. K. ryšiams su „Sago Industries Limited“ ir Garry Buchanu, tačiau atsakovo V. K. galimi verslo ryšiai su minėta bendrove ar fiziniu asmeniu nėra šios bylos nagrinėjimo dalykas – net ir galimas tokių ryšių buvimas pagal ieškovės pateiktus įrodymus neteikia pagrindo išvadai, kad V. K. pažeidė darbo sutartyje įtvirtintus ribojimus ar draudimus.
42. Teismas iš esmės sutiko su ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ argumentais, kad pagal suteiktus įgaliojimus atsakovas V. K. turėjo teisę savo nuožiūra priimti sprendimus, sudaryti sutartis. Kita vertus, ieškovė neįrodinėjo vieno iš esminių asmens pripažinimo faktiniu bendrovės vadovu kriterijų – vadovavimo sistemingumo, t. y. kad atsakovo vadovavimas buvo nuolatinio pobūdžio, kad vadovo pareigas jis vykdė sistemingai, nuolat vienvaldiškai, be oficialaus įmonės vadovo pritarimo priiminėjo strateginius bei verslo sprendimus ir pan. Teismo vertinimu, vien darbo sutartis, kuria V. K. buvo paskirtas UAB „ALGOL CHEMICALS“ direktoriumi (ir kurioje nurodyta, kad jis yra pavaldus bei privalo atsiskaityti generaliniam direktoriui, atsižvelgti į tai, jog bendrovė priklauso įmonių grupei), jo įgaliojime aprašytų teisių apimtis bei ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ nepateikti ar teikti pasiūlymai dėl dažų tiekimo, iš kurių kildinama žala, negali būti vertinami kaip įrodymai, patvirtinantys, jog atsakovo V. K. vadovavimas ieškovei UAB „ALGOL CHEMICALS“ buvo nuolatinio pobūdžio, pasireiškęs sistemingais veiksmais.
43. Įvertinęs sprendime išdėstytas aplinkybes teismas padarė išvadą, kad byloje nenustatyta pagrindinė sąlyga atsakovo V. K. civilinės atsakomybės kilimui – jo neteisėti veiksmai.
44. Spręsdamas dėl atsakovo J. G. atsakomybės teismas vertino ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ paaiškinimus apie tai, kad 2011 - 2019 m. laikotarpiu J. G., žinodamas apie V. B. santykius ir ryšius su V. K., R. P., UAB „ChemTrade LT“, taip pat žinodamas, jog UAB „ChemTrade LT“ tiekti ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ dažai iš tikrųjų buvo kiti dažai „Carta Brown NRG“, kurių gamintojas yra „Clariant“ (Archroma) ir kuriais Lietuvoje prekiauja UAB „ALGOL CHEMICALS“, apie tai nepranešė kitiems ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ valdymo organams (jų nariams), dalyviams, nusišė tokių aplinkybių buvimą. Šiuos

paaikškinimus teismas pripažino subjektyvaus pobūdžio teiginiais, grindžiamais tikėtiniu liudijimu, bet ne objektyviais duomenimis.

45. Darbo ginčų komisija, pasisakydama apie J. G. galimai padarytą žalą dėl dažų kartono gamybai per tarpininką UAB „ChemTrade LT“ tiekimo ir dažų etikečių keitimo, konstatavo, jog AB „Grigeo Klaipėda“ iš esmės nepasisakė ir neargumentavo savo kaltinimo, kad J. G., būdamas gamybos vadovu ir žinodamas apie dažų pirkimą per tarpininką bei dažų etikečių keitimą, nieko nedarė, todėl komisija tokį kaltinimą laikė neįrodytu ir atskirai dėl jo nepasisakė. Teismas pažymėjo, jog darbo ginčų komisija kaltinimą J. G. dėl per tarpininką ieškovei tiekto dažų, pakeičiant etiketes, laikė neįrodytais, ir pripažino atsakovo atleidimą neteisėtu. Į teismą dėl J. G. atleidimo teisėtumo AB „Grigeo Klaipėda“ kreipėsi tik ta apimtimi, kiek tai susiję su krakmolo (kviečių, tapijokos) naudojimu produkcijos gamyboje. Teismas akcentavo, kad pagal Lietuvos Respublikos Civilinio proceso kodekso nuostatas ieškovė nebegali ginčyti kitose bylose įsiteisėjusiais teismų sprendimais nustatyto fakto.
46. Įvertinęs įrodymų visetą, teismas padarė išvadą, kad ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ jos nurodytais motyvais atsakovo J. G. neteisėtų veiksmų neįrodė.
47. Sprendime teismas pabrėžė, kad nenustačius atsakovo neteisėtų veiksmų, kaip vienos iš civilinės ir materialinės atsakomybės sąlygų, atsakovo civilinė (materialinė) atsakomybė negalima, nes tokiai atsakomybei kilti būtinos visos sąlygos: neteisėti veiksmai, priežastinis ryšys, kaltė, žala ir nuostoliai. Teismas akcentavo, kad atsakovo neteisėtų veiksmų nenustatymas yra pakankamas pagrindas atmesti ieškovių ieškinius.
48. Be kita ko, įvertinęs į bylą pateiktą audito ir konsultacijų įmonės „Ernst&Young“ ataskaitą teismas padarė išvadą, kad byloje neįrodytas žalos padarymo faktas.
49. Teismas taip pat atmetė ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ reikalavimą atlyginti žalą, padarytą jos dalykinei reputacijai, taip pat prašymą dalį bylos medžiagos pripažinti nevieša.
50. Kauno apygardos teismo 2021 m. gegužės 17 d. nutartimi byloje patvirtinta ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ bei atsakovo V. K., V. B., R. P. ir UAB „ChemTrade LT“ sudaryta taikos sutartis. Šia teismo nutartimi panaikinta Kauno apygardos teismo 2021 m. balandžio 14 d. sprendimo dalis, kuria atmestas ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ ieškinys bei iš ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ priteistas bylinėjimosi išlaidų atlyginimas atsakovui V. B. – 5 951,10 Eur suma, atsakovui V. K. – 8 395,13 Eur suma, atsakovei UAB „ChemTrade LT“ – 10 412,50 Eur suma; civilinės bylos dalis dėl UAB „ALGOL CHEMICALS“ ieškinio nutraukta.

III. Apeliacinio skundo ir atsiliepimų į jį argumentai

51. Apeliaciniame skunde ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ prašo panaikinti Kauno apygardos teismo 2021 m. balandžio 14 d. sprendimo dalį, kuria atmestas AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinys, ir priimti naują sprendimą – AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinį patenkinti visiškai bei priteisti ieškovės patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Apeliacinis skundas grindžiamas tokiais esminiais argumentais:

- 51.1. Teismas neįvykdė pareigos tinkamai motyvuoti priimtą sprendimą, pažeidė įrodymų vertinimo taisykles, neteisingai nustatė bylos baigčiai reikšmingas aplinkybes.

- 51.2. Teismo akcentuotos aplinkybės, kad atsakovės UAB „ChemTrade LT“ įsteigimas savaime nėra neteisėta veika, o prekių įgijimas per tarpininką yra įprastas veiksmas ūkinėje veikloje, nėra reikšmingos, kadangi atsakovės įsteigimo teisėtumo ieškovės byloje neginčijo.
- 51.3. Net ir teisėtai įsteigtas juridinis asmuo, įskaitant atsakovę UAB „ChemTrade LT“, prekių pirkimo ir pardavimo teisiniuose santykiuose gali elgtis nesąžiningai bei neteisėtai; teismas neįvertino to, kad ieškovės įrodinėjo būtent UAB „ChemTrade LT“ veikimo nesąžiningumą.
- 51.4. Atsakovai atsikirtimų negrindė ta aplinkybe, jog byloje nagrinėjamos dažų pirkimo–pardavimo schemos (grandinės) taikymo pradėjimas bei jos įgyvendinimas 2011–2019 m. laikotarpiu buvo neįmanomas be kitų AB „Grigeo Klaipėda“ darbuotojų veiksmų, todėl teismo sprendime nurodytos aplinkybės, susijusios su kitais (į bylą neįtrauktais) ieškovės darbuotojais, yra nepagrįstos.
- 51.5. Skundžiamas teismo sprendimas neatitinka Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 185 straipsnio reikalavimų, nes teismas rėmėsi atsakovų asmeniniais liudijimais, kurių turinys prieštarauja byloje esantiems rašytiniams įrodymams arba kurių turinio nepatvirtina byloje esantys rašytiniai įrodymai.
- 51.6. Teismas turėjo atsižvelgti į tai, kad byloje surinkti duomenys, kurie apibūdina AB „Grigeo Klaipėda“ popierinei produkcijai pagaminti reikalingų dažų įsigijimo praktiką 2009–2010 m., taip pat laikotarpiu nuo 2011 m. sausio iki 2011 liepos mėn., nepagrindžia esą atsiradusio poreikio (būtinumo) ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ nuo 2011 m. liepos 18 d. pereiti prie byloje analizuotos naujos dažų tiekimo schemos (grandinės).
- 51.7. Pagal bylos duomenis akivaizdu, kad atsakovės UAB „ChemTrade LT“ dalyvavimas 2011 m. liepos 18 d. AB „Grigeo Klaipėda“ dažų tiekėjų atrankoje ir sprendimas pripažinti UAB „ChemTrade LT“ laimėjusia atranką, nėra tie veiksmai, kurie galėjo būti atlikti be atsakovų V. K., V. B. nesąžiningai suteiktos pagalbos, be kurios atsakovė UAB „ChemTrade LT“ nebūtų pripažinta dažų tiekėjų atrankos laimėtoja.
- 51.8. Teismas nepagrįstai neatkreipė dėmesio į tai, kad byloje AB „Grigeo Klaipėda“ remiasi tik tais elektroniniais laiškais, išsiųstais ar gautais atsakovo V. B., kurie pagal savo turinį nelaikytini asmeniniais.
- 51.9. Pagal bylos duomenis pagrįstai tikėtina, kad UAB „ALGOL CHEMICALS“ turėjo realią galimybę 2011 metų vasarą ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ tiekti dažus Clariant (Archromos) „Carta Brown NRG“ ir tokių dažų pardavimo komercinį pasiūlymą 2011 m. vasarą organizuotoje dažų tiekėjų atrankoje būtų pateikusi, jeigu nebūtų tarpusavyje suderintų atsakovų V. B., V. K. veiksmų (neveikimo).
- 51.10. Bet kuris nesuinteresuotas, sąžiningas ir rūpestingas darbuotojas, paaiškėjęs aplinkybėms, kad atsakovė UAB „ChemTrade LT“ pateikė produktą, neatitinkantį to, kurį buvo siūloma įsigyti, imtųsi priemonių, siekdamas išsiaiškinti, ar tuo nėra pažeidžiami ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ interesai, informuotų apie tai AB „Grigeo Klaipėda“ vadovą, kitus valdymo organus (jų narius), bet kadangi atsakovas V. B., žinodamas paminėtas aplinkybes, apie jas AB „Grigeo Klaipėda“ vadovo, kitų

valdymo organų neinformavo, toks jo elgesys neatitiko Lietuvos Respublikos darbo kodekso 35 straipsnio 1 dalies reikalavimų.

- 51.11. Atsakovas J. G. pažeidė Lietuvos Respublikos darbo kodekso 35 straipsnio 1 dalies nuostatas savo neveikimu – nesiekdamas išsiaiškinti aplinkybių, apie kurias atsakovui turėjo būti žinoma po 2011 m. liepos 18 d. tiekėjų įvertinimo lapo sudarymo, kai UAB „ChemTrade LT“ tiekiami dažai buvo pradėti naudoti popierinės produkcijos gamybos procese. Gamybos procesą organizavo bei vykdė būtent J. G. vadovaujamas AB „Grigeo Klaipėda“ kartono cechas, nepranešdamas apie tokias aplinkybes kitiems AB „Grigeo Klaipėda“ valdymo organams (jų nariams) ar dalyviams, bei tokiu būdu nuslėpdamas informaciją apie atsakovo V. B. netinkamus veiksmus.
- 51.12. Skirtingai nei skundžiamame sprendime nurodė teismas, pagal atsakovo V. B. patvirtintas 2015, 2017 m. Pirkimų proceso vadybų redakcijas tokios rūšies prekės – popierinei produkcijai gaminti skirtų dažų – pirkimo procedūra buvo aiškiai numatyta kaip decentralizuota procedūra, kurią privalėjo vykdyti būtent AB „Grigeo Klaipėda“ darbuotojai.
- 51.13. Teismo sprendime nurodyta aplinkybė, jog nuo 2014 m. įgyvendinus pirkimų kontrolės modelio diegimo MS AXAPTA projektą, visas pirkimų operacijas galėjo matyti ieškovės motininės bendrovės darbuotojai, savaimė nereiškia, kad vien tokio projekto įgyvendinimas lemia, jog dažų pirkimai tokiu atveju tampa vykdytini ne AB „Grigeo Klaipėda“, o AB „Grigeo“.
- 51.14. Dažų įsigijimo iš atsakovės UAB „ChemTrade LT“ klausimas nebuvo išnagrinėtas nei darbo ginčų komisijoje, nei civilinėje byloje Nr. e2-366-1071/2020 priimtuose teismų procesiniuose sprendimuose, o nurodytoje byloje šalių pateiktų duomenų ginčo dalyką sudariusiu dažų įsigijimo tinkamumo klausimu apimtis buvo netapati nagrinėjamoje byloje esantiems duomenims, todėl teismas nepagrįstai rėmėsi CPK 279 straipsnio 4 dalimi.
- 51.15. Byloje yra teisinis pagrindas taikyti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) nuostatas dėl atsakovų solidariosios atsakomybės.
- 51.16. Priešingai nei sprendė teismas, CK 6.263 straipsnio 3 dalies bei 6.264 straipsnio nuostatos neatima iš suinteresuoto (nukentėjusiojo) asmens teisės reikalauti jam padarytos turtinės žalos atlyginimo tiesiogiai iš už žalą atsakingo asmens (kito juridinio asmens darbuotojo), esant šio darbuotojo tyčiais, todėl teismas nepagrįstai nurodė, kad pagal AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinį atsakovai R. P. (kaip UAB „ChemTrade LT“ darbuotojas) ir V. K. (kaip UAB „ALGOL CHEMICALS“ darbuotojas) negali būti atsakovais.
- 51.17. Teismo išvados dėl neįrodyto žalos padarymo fakto bei dėl praleisto ieškinio senaties termino atsakovo V. B. atžvilgiu yra nepagrįstos.
- 51.18. Teismo motyvas dėl privalomumo ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ pirmiausia ikiteismine tvarka kreiptis į darbo ginčų komisiją, reiškiant reikalavimą atsakovui V. B. dėl žalos atlyginimo, yra nepagrįstas.
52. Atsiliepime į apeliacinį skundą atsakovas J. G. su ieškovės skundu nesutiko, prašė jo netenkinti. Šis atsiliepimas grindžiamas tokiais atsikirtimais:

- 52.1. Teismas tinkamai įvykdė pareigą motyvuoti sprendimą, nepažeidė įrodymų vertinimo taisyklių, teisingai nustatė bylos baigčiai reikšmingas aplinkybes.
- 52.2. Teismas pagrįstai konstatavo, kad apeliante nėra vieno asmens struktūra, kad atsakovų J. G., V. B., V. K. pareigos byloje nagrinėjamu laikotarpiu keitėsi, be to, dažų pirkimo procese dalyvavo ir daugiau asmenų, kurių ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ neįtraukė byloje dalyvaujančiais asmenimis.
- 52.3. Priešingai nei teigiama apeliaciniame skunde, atsakovo J. G. darbo ginčo byloje įrodinėjimo dalykas buvo ir tai, ar atsakovas turėjo pareigą dalyvauti tiekėjų atrankoje ir (ar) joje dalyvavo, taip pat kaip buvo vykdoma tiekėjų atranka, kas atliko gamybinius bandymus ir kt.
- 52.4. Darbo byloje teismai iš ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ išreikalavo duomenis apie tai, kad ginčo laikotarpiu atsakovui J. G. studijuojant užsienyje bei dėl kitų priežasčių nebūnant darbo vietoje, jį pavaduodavo kiti įmonės darbuotojai, tačiau pastariesiems nebuvo taikoma drausminė atsakomybė, iš jų nereikalaujama žalos atlyginimo, nors pavaduojant atsakovą šie darbuotojai atliko J. G. darbo funkcijas.
- 52.5. Į bylą nėra pateiktas nė vieno gamybos padalinio darbuotojo pranešimas apie tai, kad gamyboje buvo naudojami UAB „ALGOL CHEMICALS“ dažai pakeitus jų etiketes, ir (ar) kad UAB „ChemTrade LT“ tiekti dažai yra netinkamos kokybės.
- 52.6. Tam, kad būtų galima taikyti solidarią atsakomybę, būtina įrodyti, jog visi atsakovai veikė bendrai ir yra bendrais atsakovų veiksmais sukelta žala, tačiau AB „Grigeo Klaipėda“ ne tik neįrodė žalos ir neteisėtų veiksmų, bet neįrodė ir fakto, jog visi atsakovai veikė bendrai.
53. Atsiliepime į apeliacinį skundą atsakovas V. B. su skundu nesutiko, prašė jį atmesti. Šis atsiliepimas grindžiamas tokiais argumentais:
- 53.1. Teismo sprendimas motyvuotas tinkamai, ieškovės apeliaciniame skunde keliami nelogiški ir prieštaringi tariamo įrodinėjimo ydingumo klausimai.
- 53.2. Apeliaciniame skunde iš esmės nesutinkama su atskiromis teismo nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, tačiau neneigiama teismo padarytų išvadų visuma.
- 53.3. Teismas tinkamai ir pagrįstai įvertino motininės bendrovės AB „Grigeo“ atliekamą nuolatinę ir detalią pirkimų procedūros priežiūrą bei kontrolę.
- 53.4. Apeliaciniame skunde nepagrįstai teigiama, kad teismas turėjo pagrindą kvalifikuoti atsakovų veiksmus kaip neteisėtus.
- 53.5. Ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ neįrodė, kad atsakovas V. B. veikė ne akcininkų naudai, kad nesilaikė įstatymų, ieškovės įstatų ar kitų teisės aktų.
- 53.6. Apeliaciniame skunde akcentuojama 2010 m. tiekėjų atrankos lapo reikšmė, tačiau minėtas dokumentas, nepriklausomai nuo to, ar jį pasirašė atsakovas V. B., nepatvirtina bei nepaneigia jokių bylai reikšmingų aplinkybių.
- 53.7. Ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ žinioje esantys elektroniniai įrodymai galėjo būti atrinkti, pašalinant ieškovei nepalankią informaciją, tiek kitaip modifikuoti.

54. Atsiliepime į apeliacinį skundą atsakovai UAB „ChemTrade LT“ ir R. P. su skundu nesutiko, prašė jį atmesti. Atsiliepimas grindžiamas tokiais teiginiais:
- 54.1. Ieškovų iniciatyva susiklosčiusios faktinės aplinkybės lėmė situaciją, kuomet didžioji dalis bylai reikšmingos rašytinės medžiagos yra būtent apeliančios, o ne R. P., UAB „ChemTrade LT“ ar kitų atsakovų dispozicijoje, ką pirmosios instancijos teismas tinkamai įvertino.
 - 54.2. Atsakovai UAB „ChemTrade LT“ ir R. P. su ieškovėmis UAB „ALGOL CHEMICALS“ bei AB „Grigeo Klaipėda“ ginčo laikotarpiu buvo susiję išimtinai prekybos (tiekimu) teisiniais santykiais, o įsipareigojimų tam tikrą laikotarpį išsaugoti konkrečius duomenis ar įrodymus, susijusius su šiais santykiais, sudarytomis sutartimis atsakovai neprisiekė.
 - 54.3. Apeliaciniame skunde nepagrįstai siekiama įrodinėjimo našta perkelti būtent atsakovams.
 - 54.4. Aplinkybės, kad priešai davusio R. P. paaiškinimai teismo posėdžių metu atsakant į užduotus klausimus esą neatitinka tikrovės, negali būti paremtos vien samprotavimais.
 - 54.5. Apeliaciniame skunde minimais teismo tariamai neapartais argumentais bei įrodymais buvo grindžiamas ne AB „Grigeo Klaipėda“, bet UAB „ALGOL CHEMICALS“ ieškiny.
 - 54.6. Tiek AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinyje, tiek apeliaciniame skunde įvardinami R. P. neteisėti veiksmai yra susiję išimtinai su veikimu UAB „ChemTrade LT“ naudai ir interesais, tai yra R. P. darbinėmis funkcijomis pas atsakovę UAB „ChemTrade LT“.
 - 54.7. Apeliaciniame skunde minimi argumentai, kad atsakovės UAB „ChemTrade LT“ atsakomybė kyla pagal CK 6.256 straipsnį, keičia ieškinio dalyką ir pagrindą, o apeliacinės instancijos teismas neturi teisinio pagrindo išeidamas už bylos ribų nagrinėti tokius argumentus.
 - 54.8. Teismas išanalizavo AB „Grigeo Klaipėda“ teiginius pagal apeliančios suformuotą ieškinio dalyką ir pagrindą, jos pateiktus įrodymus ir priėmė teisėtą, teisingą, motyvuotą bei pagrįstą sprendimą.
 - 54.9. Atsakovas R. P., dar prieš steigdamas atsakovę UAB „ChemTrade LT“, domėjosi cheminių medžiagų rinka, dažų rinka Lietuvoje ir tokios aplinkybės yra pagrįstos į bylą pateiktais rašytiniais įrodymais.
 - 54.10. Ieškovė neįrodė aplinkybių, jog kiti tiekėjai, tarp jų ir UAB „ALGOL CHEMICALS“, būtų galėję pasiūlyti ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ mažesnę analogiškų dažų kainą, atsižvelgiant į AB „Grigeo Klaipėda“ pageidaujama mokėjimo atidėjimo terminą.
55. Atsiliepime į apeliacinį skundą atsakovas V. K. su skundu nesutiko, prašė jį atmesti. Šis atsiliepimas grindžiamas tokiais teiginiais:
- 55.1. Apeliacinio skundo argumentai dėl atsakovo pareigos teikti įrodymus, paneigiančius priešingos šalies įrodinėjamas aplinkybes, neatitinka

elementarios teisinės logikos, įrodinėjimo pareigų paskirstymo, įrodinėjimo tikslo tokios kategorijos bylose bei faktinės bylos situacijos.

- 55.2. UAB „ALGOL CHEMICALS“ bylos nagrinėjimo metu taip ir nepateikė vidinės sistemos Sales Force įrašų ar informacijos apie tai, koku būdu buvo filtruojama ieškoma informacija.
- 55.3. Teismo sprendime turi būti pasisakoma ne dėl kiekvieno byloje esančio raštu ar žodžiu išdėstyto argumento bei įrodymo, tačiau tik dėl tokių, kurie turi reikšmės teismo priimamam sprendimui.
- 55.4. Apeliacinio skundo teiginiai dėl atsakovo V. K. esą vykdyto įrodymų slėpimo, naikinimo ar atsisakymo pateikti į bylą yra deklaratyvaus pobūdžio.
- 55.5. Tiek AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinyje, tiek apeliaciniame skunde įvardinami atsakovo V. K. neteisėti veiksmai yra susiję išimtinai su jo darbinėmis funkcijomis UAB „ALGOL CHEMICALS“.
- 55.6. V. K. pažintis ir draugiški santykiai su R. P. nėra neteisėti, o V. K. pasirašymas Haystack Trading Limited vardu nėra jį, kaip steigėją ar vadovą, su UAB „ChemTrade LT“ siejanti aplinkybė, be to, V. K. neturi ir neturėjo jokių lojalumo ar fiduciarinių įsipareigojimų ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ atžvilgiu.
- 55.7. V. K., palaikydamas verslo santykius su UAB „ALGOL CHEMICALS“ klientais ir tiekėjais, turėjo pareigą veikti ir veikė ne AB „Grigeo Klaipėda“ ar kitų tiekėjų naudai ir interesais, o išimtinai ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ naudai ir interesais.
56. 2022 m. vasario 25 d. apeliacinės instancijos teisme gautas AB „Grigeo Klaipėda“ prašymas dėl bylinėjimosi išlaidų.
57. 2022 m. vasario 28 d. apeliacinės instancijos teisme gautas atsakovų R. P. ir UAB „ChemTrade“ prašymas dėl bylinėjimosi išlaidų, taip pat gautas atsakovo V. K. prašymas atlyginti patirtas bylinėjimosi išlaidas.
58. 2022 m. kovo 1 d. apeliacinės instancijos teisme gautas atsakovo V. B. prašymas atlyginti bylinėjimosi išlaidas.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

- IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

Dėl bylos nagrinėjimo apimties ir civilinės atsakomybės sąlygų

59. Pagal CPK 320 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas bylos nagrinėjimo apeliacinės instancijos teisme ribas sudaro apeliacinio skundo faktinis ir teisinis pagrindai bei absoliučių teismo sprendimo negaliojimo pagrindų patikrinimas. Apeliacinės instancijos teismas nagrinėja bylą, neperžengdamas apeliaciniame skunde nustatytų ribų, išskyrus atvejus, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai. Apeliacinės instancijos teismas *ex officio* (savo iniciatyva) patikrina,

ar nėra CPK 329 straipsnyje nustatytų absoliučių sprendimo negaliojimo pagrindų. Tokių apskūsto sprendimo negaliojimo pagrindų nenustatyta.

60. Byloje apeliacinis skundas pateiktas dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo dalies, kuria atmesti ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ reikalavimai atsakovams V. B., R. P., J. G., V. K. ir UAB „ChemTrade LT“ dėl žalos atlyginimo.
61. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį, kad ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ apeliacinis skundas iš dalies yra grindžiamas kitos ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ byloje dėstytų argumentų bei įrodymų pagrindu. Kaip jau minėta, ieškovė UAB „ALGOL CHEMICALS“ ginčą su atsakovais baigė teismo patvirtinta taikos sutartimi, kuria iš esmės atsisakė pareikštų ieškinio reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, kad apeliacinis skundas yra paduotas tik dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo dalies, kuria atmestas ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinys, apeliacinės instancijos teismas, neperžengdamas apeliacijos ribų, gali nagrinėti apeliacinio skundo argumentus, susijusius su apeliančės AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinio reikalavimais, tačiau neturi teisinio pagrindo analizuoti ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ pozicijos byloje bei šios ieškovės byloje teiktų argumentų. Vadinas, apeliacinės instancijos teisme nagrinėtini tik apeliančės AB „Grigeo Klaipėda“ į bylą teikti argumentai, nekylantys iš ieškovės UAB „ALGOL CHEMICALS“ pirmosios instancijos teisme reikštos teisinės pozicijos.
62. Bendrieji civilinės atsakomybės atsiradimo pagrindai yra žala (nuostoliai), neteisėti veiksmai, priežastinis ryšys tarp žalos (nuostolių) ir neteisėtų veiksmų, kaltė (CK 6.246–6.249 straipsniai). Tam, kad būtų galima taikyti civilinę atsakomybę, būtina nustatyti visas civilinės atsakomybės sąlygas, išskyrus įstatyme numatytus atvejus, kai taikoma griežtoji civilinė atsakomybė (atsakomybė be neteisėtų veiksmų atlikusio asmens kaltės).
63. Apskūstu sprendimu pirmosios instancijos teismas AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinį atmetė konstatavęs, kad neįrodytos civilinės atsakomybės sąlygos – atsakovų neteisėti veiksmai ir žalos padarymo faktas. Be to, nenustatęs minėtų civilinės atsakomybės sąlygų, pirmosios instancijos teismas nurodė, kad nėra pagrindo konstatuoti atsakovų kaltės ir priežastinio ryšio.

Dėl atsakovų tinkamumo

64. Apeliaciniu skundu ginčijama pirmosios instancijos teismo išvada, kad V. K., kaip UAB „ALGOL CHEMICALS“ darbuotojas, ir R. P., kaip UAB „ChemTrade LT“ darbuotojas, negali būti atsakovais pagal ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinį. Apeliančė akcentavo, kad ieškinį nurodytiems atsakovams ji pateikė ne kaip kitų juridinių asmenų darbuotojams, bet kaip savarankiškai nuo darbdavio veikusiems fiziniams asmenims, tyčiniaus veiksmais sukėlusiems žalą apeliantei.
65. CK 6.264 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad samdantis darbuotojus asmuo privalo atlyginti žalą, atsiradusią dėl jo darbuotojų, einančių savo darbines (tarnybines) pareigas, kaltės. Pagal šį straipsnį darbuotojais laikomi asmenys, atliekantys darbą darbo sutarties arba civilinės sutarties pagrindu, jeigu jie veikia atitinkamo juridinio ar fizinio asmens nurodymu ir jo kontroliuojami (CK 6.264 straipsnio 2 dalis).
66. Kasacinio teismo praktikoje, aiškinant CK 6.264 straipsnį, nuosekliai akcentuojama, kad būtent darbuotojus samdantis asmuo yra tinkamas civilinės atsakomybės subjektas (ir atsakovas – sprendžiant ginčus teisme) tais atvejais, kai žala atsiranda dėl jo darbuotojų kaltės, šioms atliekant darbines jų funkcijas (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m.

gruodžio 9 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-3-650-686/2015). Lietuvos Aukščiausiasis Teismas taipogi yra nurodęs, kad CK 6.264 straipsnyje nustatyta netiesioginės civilinės atsakomybės už kitą asmenį taisykle siekiama užtikrinti, pirma, nukentėjusiojo interesus (toks mechanizmas jam garantuoja operatyvų ir realų kompensacijos gavimą, nes įmonė paprastai yra finansiškai pajėgesnė už fizinį asmenį, nereikia aiškintis konkretaus kaltininko), antra, ginti ir žalą padariusį darbuotoją, iš dalies apsaugant jį nuo finansinės naštos (darbuotojui nereikia skubiai atlyginti žalos, darbdavys gali nesinaudoti regresu teise ar naudotis ja ribotai). Šie du siekiai gali būti suderinti tik tada, kai netiesioginės atsakomybės subjektas yra pajėgus patenkinti nukentėjusio asmens reikalavimus. Kai šių interesų suderinti neįmanoma ir jie konkuruoja tarpusavyje (pvz., neišliko netiesioginės civilinės atsakomybės subjekto, privalančio atlyginti žalą), prioritetas teiktinas nukentėjusio asmens interesų gynybai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. spalio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-328-248/2015).

67. Remiantis pirmiau nurodyta kasacinio teismo praktika, konstatuotina, kad bendruoju atveju dėl samdomo darbuotojo veiksmų nukentėjęs asmuo ieškinį turi reikšti ne tiesiogiai žalą sukėlusiam darbuotojui, bet pagal netiesioginės civilinės atsakomybės taisykles – asmeniui, samdžiusiam minėtą darbuotoją, o tokios taisyklės išimtis galima, pavyzdžiui, nelikus darbdavio, kaip teisės subjekto. Kita vertus, pažymėtina, kad asmeniui, samdančiam darbuotojus, netiesioginė civilinė atsakomybė gali kilti tik tuo atveju, jei jo darbuotojo neteisėti veiksmai atlikti šiam darbuotojui atliekant darbinės funkcijas. Apeliaciniame skunde teigiama, kad atsakovai V. K. ir R. P., atlikdami ieškovės nurodytus neteisėtus veiksmus, veikė savarankiškai nuo savo darbdavių. Dėl nurodytos priežasties atsakovų V. K. ir R. P. veiksmai apeliacinės instancijos teisme vertintini pagal apeliacinio skundo motyvus ta apimtimi, kiek šių atsakovų veiksmai nebuvo vykdyti jiems atliekant darbinės funkcijas.

Dėl žalos padarymo fakto

68. Apeliantė AB „Grigeo Klaipėda“ nurodė, kad jos prašomą priteisti žalą sudaro dėl atsakovų galimai neteisėtų veiksmų susidariusi apeliantės permoka už dažus, t. y. žalą sudaro skirtumas tarp ieškovės už dažus sumokėtos kainos ir tos kainos, kuri būtų buvusi sumokėta, jei dažai būtų pirkti ne iš atsakovės UAB „ChemTrade LT“, o iš UAB „ALGOL CHEMICALS“.
69. Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ žalos faktą ir dydį iš esmės grindžia vienu įrodymu – audito ir konsultacijų įmonės „Ernst&Young“ parengta ataskaita. Pirmosios instancijos teismas atkreipė dėmesį į tai, kad byloje nėra duomenų apie minėtos ataskaitos rengėjams ieškovės suformuluotą užduotį, ataskaitoje išvados padarytos remiantis tik 10 proc. dalį sudarančių sandorių analize, ataskaitą parengusi audito ir konsultacijų įmonė neprisiėmė jokios atsakomybės dėl informacijos tikslumo ir išsamumo. Įvertinęs nurodytas aplinkybes, pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad ieškovės prašoma priteisti žala nėra reali, o hipotetinė, todėl menami turiniai praradimai negali būti kompensuojami.
70. Apeliaciniame skunde tvirtinama, kad audito ir konsultacijų įmonės „Ernst&Young“ ataskaita įtikinamai pagrįdžia ieškovės patirtus nuostolius ir yra tinkamas bei pakankamas įrodymas žalos padarymo faktui patvirtinti, o tuo atveju, jei kyla abejonių dėl žalos dydžio, teismas gali taikyti įstatyme numatytas žalos dydžio nustatymo taisykles.

71. Pagal CK 6.249 straipsnio 1 dalį žala yra asmens turto netekimas arba sužalojimas, turėtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai), taip pat negautos pajamos, kurias asmuo būtų gavęs, jeigu nebūtų buvę neteisėtų veiksmų. Piniginė žalos išraiška yra nuostoliai.
72. Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad siekdamas įrodyti žalą, kaip civilinės atsakomybės sąlygą (CK 6.249 straipsnis), ieškovas paprastai privalo įrodyti du elementus: žalos padarymo faktą ir žalos dydį. Žalos padarymo faktas sukuria prievolę atlyginti žalą. Žalos faktas nepreziumuojamas ir turi būti įrodinėjamas įprastine tvarka (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. gruodžio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-345-248/2020, 47 punktas). Žalos dydis taip pat nėra preziumuojamas, todėl kiekvienu konkrečiu atveju žalos dydį turi įrodyti ieškovas, o teismas privalo patikrinti, ar ieškovas tinkamai apskaičiavo žalos dydį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. liepos 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-241-701/2019, 31 punktas.).
73. Apeliantė teisingai nurodė, kad CK 6.249 straipsnio, reglamentuojančio žalos (nuostolių) nustatymą, 1 dalyje įtvirtinta taisyklė sudaro prielaidas teismui pačiam nustatyti žalos dydį. Kita vertus, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, aiškindamas CK 6.249 straipsnio 1 dalies nuostatą, yra nurodęs, kad tuo atveju, kai žalos padarymo faktas, kaip pagrindas prievolei dėl žalos atlyginimo atsirasti, yra įrodytas, ieškinys dėl žalos atlyginimo negali būti atmestas tik tuo pagrindu, jog suinteresuota šalis tinkamai neįrodė patirtų nuostolių dydžio, tačiau minėta nuostata negali būti aiškinama kaip įpareigojanti teismą visais atvejais savo iniciatyva rinkti įrodymus priteistinių nuostolių dydžiui nustatyti, t. y. teismas privalo laikytis CPK 12 straipsnyje įtvirtinto rungimosi principo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. birželio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-191-611/2021, 29–31 punktai ir juose nurodyta kasacinio teismo praktika).
74. Kaip minėta šios nutarties 69 punkte, nusprenddamas, kad apeliantė neįrodė žalos fakto, pirmosios instancijos teismas suabejojo dėl vienintelio įrodymo, kuriuo apeliantė grindė patirtą žalą, patikimumo. Pirmosios instancijos teismo sprendime nurodytų aplinkybių, sukėlusių teismui tokias abejones, apeliantė iš esmės neneigė, tik tvirtino, jog ieškovės pateiktas įrodymas yra pakankamas žalos atsiradimo faktui pagrįsti.
75. Civiliniame procese galiojantis rungimosi principas (CPK 12 straipsnis) lemia tai, kad įrodinėjimo pareiga ir pagrindinis vaidmuo įrodinėjant tenka įrodinėjamų aplinkybių nustatymu suinteresuotoms šalims (CPK 178 straipsnis). Įrodinėjimas civiliniame procese grindžiamas tikimybių pusiausvyros principu – teismas pripažįsta faktą esant nustatytu, jei, įvertinus į bylą pateiktus įrodymus, yra didesnė tikimybė manyti tam tikrą faktinę aplinkybę egzistavus nei neegzistavus, o įrodymų pakankamumas byloje reiškia, kad jie tarpusavyje neprieštarauja vieni kitiems ir jų visuma leidžia padaryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. liepos 2 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2010). Pagal CPK 185 straipsnio 2 dalį jokie įrodymai teismui neturi iš anksto nustatytos galios, išskyrus oficialiuosius rašytinius įrodymus (*prima facie*). Be to, dėl įrodinėjimą ir įrodymų vertinimą reglamentuojančių civilinio proceso teisės normų aiškinimo ir taikymo kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad įrodymų vertinimas pagal CPK 185 straipsnį reiškia, jog bet kokios informacijos įrodomąją vertę nustato teismas pagal savo vidinį įsitikinimą, pagrįstą visapusišku ir objektyviu aplinkybių, kurios buvo įrodinėjamos proceso metu, išnagrinėjimu, vadovaudamasis įstatymais (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. rugsėjo 24 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-233-1075/2020, 40 punktas). Įrodymų vertinimas civilinėje byloje grindžiamas tikėtinumo taisykle – laisvo įrodymų vertinimo

principu, reiškiančiu, kad teismas suteikia didesnę įrodomąją galią tiems įrodymams, kurie suponuoja didesnę vieno ar kito fakto buvimo ar nebuvimo tikimybę.

76. Aptariamam atveju apeliante, siekdama įrodyti patirtos žalos faktą, privalėjo pagrįsti, kad egzistavo skirtumas tarp jos už dažus sumokėtos kainos atsakovei UAB „ChemTrade LT“, ir kainos, kurią apeliante už tuos pačius dažus atitinkamomis sąlygomis būtų mokėjusi UAB „ALGOL CHEMICALS“. Audito ir konsultacijų įmonės „Ernst&Young“ 2020 m. vasario 17 d. sudarytoje ataskaitoje nurodyta (ataskaitos 49 psl.), kad tiek rašytinė, tiek žodinė informacija, aptariama šioje ataskaitoje, kurią pateikė klientas ir (arba) kuri buvo gauta iš trečiųjų asmenų šaltinių, įskaitant istorinius pelningumo rodiklius (tarp jų – duomenis apie palyginamus dažus), analizuotų sandorių duomenys ir kiti duomenys priimami kaip teisingi ir patikimi, įmonei „Ernst&Young“ jų netikrinant. Įmonė „Ernst&Young“ neauditavo, nerinko ir neperžiūrėjo šių duomenų, nereiškė nuomonės ir neteikė jokio pobūdžio patikinimo dėl šių duomenų. Be to, aptariamoje ataskaitoje teigiama, kad įmonė „Ernst&Young“ naudojosi minėta informacija, kad padarytų tam tikras išvadas, tačiau ji nedaro jokių pareiškimų ir neteikia jokių garantijų bei neprisiima jokios atsakomybės dėl šios informacijos tikslumo ar išsamumo. Aptariamoje ataskaitoje taip pat nurodyta (ataskaitos 52 psl.), kad ši ataskaita teikiama darant prielaidą, jog žala buvo padaryta klientui, o „Ernst&Young“ neatliko išsamaus teisinio ir finansinio patikrinimo ar kitokio pobūdžio teisinės analizės. Nurodyta audito ir konsultacijų įmonės „Ernst&Young“ ataskaitoje esanti informacija suponuoja vertinimą, kad audito įmonė preziumavo žalos atsiradimo faktą, tačiau ji netyrė ir nenustatinėjo, ar apeliante iš tikrųjų patyrė realią žalą (nuostolius).
77. Kadangi į bylą pateiktoje audito ir konsultacijų įmonės „Ernst&Young“ ataskaitoje nurodyta, jog žalos faktas yra prielaida, kuria remiantis atliktas tyrimas bei skaičiavimai, teisėjų kolegija laikosi nuostatos, kad pirmosios instancijos teismas turėjo pagrindą nuspręsti, jog nurodytos audito ir konsultacijų įmonės sudaryta ataskaita nėra pakankamas įrodymas žalos ieškovei padarymo (atsiradimo) faktui konstatuoti.

Dėl atsakovės UAB „ChemTrade LT“ veiksmų vertinimo

78. Apeliaciniame skunde nurodoma, jog pirmosios instancijos teismas nepagrįstai akcentavo aplinkybes dėl atsakovės UAB „ChemTrade LT“ įsteigimo bei komercinio tarpininkavimo veiklos vykdymo veiksmų teisėtumo. Apeliantės teigimu, dėl minėtų aplinkybių ginčo byloje nėra, tačiau yra ginčas dėl UAB „ChemTrade LT“ nesąžiningo veikimo ieškovės atžvilgiu. Apeliante tvirtina, kad atsakovės UAB „ChemTrade LT“ ieškovei patiekti dažai, kuriuos ji žymėjo kaip „Direct Brown“ dažus, iš tikrųjų buvo „Carta Brown NGR“ dažai. Be to, iš ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ byloje išdėstytos pozicijos galima daryti išvadą, kad ieškove vertina atsakovę UAB „ChemTrade LT“ kaip priemonę, pasitelktą kitų atsakovų neteisėtiems veiksams įgyvendinti. Apeliante taip pat nurodė, kad UAB „ChemTrade LT“ civilinė atsakomybė yra sutartinė atsakomybė.
79. Neteisėti veiksmai, kaip civilinės atsakomybės pagrindas pagal CK 6.246 straipsnį, yra įstatymuose ar sutartyje nustatytos pareigos neįvykdymas arba įstatymu ar sutartimi draudžiamų veiksmų atlikimas arba bendro pobūdžio pareigos elgtis atidžiai ir rūpestingai pažeidimas. Neteisėti veiksmai – tai veikimas arba neveikimas, bet abiem atvejais jie turi būti neteisėti – prieštarauti teisės aktų (įstatymų, kitų norminių aktų) nuostatoms ar teisei (pažeidžiama bendro pobūdžio pareiga elgtis atidžiai ir rūpestingai). Neveikimas yra tada, kai asmeniui nustatyta pareiga ką nors atlikti, ką nors daryti, koku nors būdu elgtis ar dar kitoks

nurodymas būti aktyviam, bet asmuo tos pareigos nevykdo. Neteisėti veiksmai, kaip civilinės atsakomybės pagrindas, nustatomi pagal tai, ar asmuo turėjo teisinę pareigą ir ar objektyviai šią pareigą įvykdė. Atskirais atvejais veiksmų neteisėtumą civilinėje atsakomybėje gali sudaryti pareigos, kurios pagrindą sudaro moraliniai, etiniai ar kitokie reikalavimai, nevykdymas (pvz., taikant profesinę civilinę atsakomybę). Konkrečiu atveju teismas turi kvalifikuoti faktinius santykius pagal teisę ir iš teisinių santykių prigimties bei asmeniui keliamų teisinių reikalavimų visumos spręsti, kokios teisės ir pareigos skirtos asmeniui, ar jos buvo objektyviai įvykdytos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. kovo 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-153/2008).

80. Pagal CK 6.256 straipsnio 1 dalį kiekvienas asmuo privalo tinkamai ir laiku vykdyti savo sutartines prievolės. Asmuo, neįvykdęs ar netinkamai įvykdęs savo sutartinę prievolę, privalo atlyginti kitai sutarties šaliai šios patirtus nuostolius, sumokėti netesybas (baudą, delspinigius) (CK 6.256 straipsnio 2 dalis).
81. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad 2011-2019 m. apeliančią AB „Grigeo Klaipėda“ ir atsakovę UAB „ChemTrade LT“ siejo pirkimo–pardavimo teisiniai santykiai, t. y. atsakovė UAB „ChemTrade LT“ pardavė, o apeliante pirko dažus. Į bylą pateiktos 2017 m. gruodžio 5 d. pirkimo–pardavimo sutarties Nr. T/2017/122, sudarytos tarp ieškovės ir atsakovės UAB „ChemTrade LT“, priede Nr. 1 nurodyta, kad ieškovė perka, o atsakovė parduoda dažus „Direct Brown“ (el. b. t. I, l. 353-358). Ieškovės ir atsakovės UAB „ChemTrade LT“ 2014 m. sausio 3 d. sudarytos pirkimo–pardavimo sutarties Nr. 2014-01-03/4 priede Nr. 1 ir priede Nr. 9-2 nurodyta, jog susitarta dėl dažų „Direct Brown liw“ pirkimo ir pardavimo (el. b. t. I, l. 359-363).
82. Apskųstame sprendime pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad byloje nėra ginčo dėl atsakovės UAB „ChemTrade LT“ ieškovei pateiktų dažų kokybės, o argumentai dėl UAB „ChemTrade LT“ siekio nuslėpti dažų gamintoją, tuo tikslu keičiant parduodamų dažų etiketes, ieškovėms nepateikus apie tai įrodymų, neturi reikšmės. Apeliaciniame skunde nepateikti argumentai, paneigiantys pirmosios instancijos teismo išvadą, kad ieškovė neįrodė teiginio dėl atsakovės UAB „ChemTrade LT“ vykdyto dažų „Carta Brown NGR“ etikečių keitimo į dažų „Direct Brown“ etiketes. Esant nurodytai aplinkybei, konstatuotina, jog apeliante neįrodė atsakovės UAB „ChemTrade LT“ neteisėtų veiksmų vykdant dažų pirkimo–pardavimo sutartį. Vadinas, pirmosios instancijos teismas padarė pagrįstą išvadą, kad nėra atsakovės UAB „ChemTrade LT“ civilinės atsakomybės atsiradimo būtinosios sąlygos – neteisėtų veiksmų ar neteisėto neveikimo.

Dėl atsakovo R. P. veiksmų vertinimo

83. Apeliaciniame skunde nurodyta, jog atsakovo R. P. veiksmų neteisėtumas pasireiškė tuo, kad šis atsakovas nuslėpė informaciją apie tai, jog ieškovei parduodami dažai „Direct Brown“ iš tikrųjų buvo dažai „Carta Brown NGR“. Be to, apeliante teigimu, atsakovas R. P., siekdamas naudoti sau, kaip juridinio asmens UAB „ChemTrade LT“ dalyvis ir vadovas, prisidėjo prie to, kad 2011 m. liepos 18 d. ieškovė vykdytą dažų tiekėjo atranką laimėtų atsakovė UAB „ChemTrade LT“. Apeliante įsitikinimu, atsakovui R. P. turi kilti deliktinė civilinė atsakomybė.
84. Byloje nustatyta, kad R. P. 2011 m. birželio 28 d. tapo UAB „ChemTrade LT“ akcininku bei direktoriumi. Apeliaciniame skunde išdėstyti motyvai nepagrindžia aplinkybės, kad apeliante atsakovo R. P. civilinę atsakomybę kildintų iš veiksmų, kurie būtų atlikti R. P.

neatliekant darbinių funkcijų pas atsakovę UAB „ChemTrade LT“. Atsižvelgdama į šios nutarties 65-67 punktuose išdėstytą teisinį reguliavimą bei teismų praktikos išaiškinimus, teisėjų kolegija priėjo prie išvados, jog pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo R. P. netinkamumą būti atsakovu pagal AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinį.

Dėl atsakovo V. K. veiksmų vertinimo

85. Apeliantė atsakovo V. K. neteisėtus veiksmus kildina iš to, kad V. K. buvo informuotas apie UAB „ChemTrade LT“ įsteigimo proceso detales, taip pat jam buvo suteikta galimybė nuspręsti dėl UAB „ChemTrade LT“ pavadinimo, kad šis atsakovas nesąžiningai suteikė pagalbą atsakovei UAB „ChemTrade LT“ (dėl šios pagalbos atsakovė UAB „ChemTrade LT“ pagal ieškovės 2011 m. liepos 18 d. vykdytos atrankos tiekėjų įvertinimo lapą buvo pripažinta dažų tiekėjų atrankos laimėtoja). Be to, apeliaciniame skunde teigiama, kad byloje turėjo būti konstatuota, jog atsakovas V. K. finansavo atsakovės UAB „ChemTrade LT“ veiklą, betarpiškai darydamas tiesioginę įtaką UAB „ChemTrade LT“ veiklos rezultatams. Apeliaciniame skunde nėra tiksliai apibrėžta, ar atsakovas V. K. nurodytus veiksmus vykdė atlikdamas savo darbine funkcijas UAB „ALGOL CHEMICALS“, ar kitu metu.
86. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad V. K. 2002 m. kovo 4 d. buvo priimtas dirbti UAB „ALGOL CHEMICALS“ prekybos vadybininku, o nuo 2013 m. sausio 21 d. iki 2019 m. birželio 4 d. ėjo direktoriaus pareigas. Taigi, atsakovas V. K. nebuvo susijęs su ieškove nei darbo teisiniais santykiais, nei kitokio pobūdžio pavaldumo teisiniais santykiais. Tai reiškia, kad atsakovas V. K. apeliantės AB „Grigeo Klaipėda“ atžvilgiu neturėjo sutartinio pobūdžio prievolių ar iš teisės aktų kylančių lojalumo, fiduciarinių arba kitokių pareigų, įpareigojančių jį veikti ieškovės naudai ir interesais. Nagrinėjant ieškovės apeliacinį skundą, iš esmės vertintina tik atsakovo V. K. veiksmų, nesusijusių su jo darbine veikla UAB „ALGOL CHEMICALS“, atitiktis bendrajam asmens sąžiningumo principui.
87. CK 1.5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad civilinių teisinių santykių subjektai, įgyvendindami savo teises bei atlikdami pareigas, privalo veikti pagal teisingumo, protingumo ir sąžiningumo reikalavimus. Vadovaujantis generalinio delikto taisykle, atsakomybės pagrindas yra bendro pobūdžio rūpestingumo ir atsargumo pareigos pažeidimas, sukėlęs kitam asmeniui žalos. Pagal CK 6.248 straipsnio 3 dalį laikoma, kad asmuo kaltas, jeigu atsižvelgiant į prievolės esmę bei kitas aplinkybes jis nebuvo tiek rūpestingas ir apdairus, kiek atitinkamomis sąlygomis buvo būtina. Ši norma asmens neteisėtus veiksmus, pasireiškusius bendro pobūdžio rūpestingumo pareigos pažeidimu, susieja su jo kalte, t. y. kaltė apima ir neteisėtus veiksmus. Tai reiškia, kad kiekvienu konkrečiu atveju turi būti vertinama, ar asmens elgesys atitiko tvarkingo, rūpestingo, padoraus asmens elgesio standartą, o nustčius tokio elgesio neatitiktį, konstatuojamas asmens kaltas elgesys, kuris kartu reiškia ir veiksmų neteisėtumą, ir kaltės elementą. Jeigu tokiu elgesiu sukeliama žalos kitam asmeniui, tai yra pagrindas reikalauti žalos atlyginimo (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. lapkričio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-247-701/2020, 49 punktas).
88. Kaip šioje nutartyje jau minėta, atsakovo V. K. nesąžiningumą apeliantė kildina iš jo pagalbos atsakovei UAB „ChemTrade LT“ laimint 2011 m. liepos 18 d. ieškovės surengtą dažų tiekėjo atranką. Apeliaciniame skunde išdėstyti argumentai, kad atsakovas V. K. buvo suinteresuotas sėkminga UAB „ChemTrade LT“ veikla, turėjo įtakos UAB „ChemTrade LT“ atliekamiems veiksams. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų

kolegija, kaip ir pirmosios instancijos teismas, atsakovės UAB „ChemTrade LT“ veiksmų neteisėtumo fakto nenustatė, todėl ir atsakovo V. K. galima įtaka atsakovei UAB „ChemTrade LT“ neturi reikšmės sprendžiant dėl atsakovo V. K. veiksmų neteisėtumo, kaip civilinės atsakomybės atsiradimo sąlygos.

89. Apeliaciniame skunde teigiama, kad atsakovas V. K. užtikrino, jog UAB „ALGOL CHEMICALS“ apskritai neteiktų ieškovei pasiūlymo dalyvauti dažų tiekėjų atrankoje arba pateiktų tokį pasiūlymą, kad jame nurodytos sąlygos būtų mažiau palankios nei atsakovės UAB „ChemTrade LT“ pasiūlymo sąlygos. Tokią poziciją apeliantė motyvavo atsakovų V. K. ir R. P. bei atsakovų V. K. ir V. B. tarpusavio pažintimi, ryšiais ir sąsajomis. Apeliantė pažymėjo, kad UAB „ALGOL CHEMICALS“ darbiniam kompiuteryje buvo rasti V. K. rengti atsakovės UAB „ChemTrade LT“ prekių užsakymai. Atsiliepime į apeliacinį skundą atsakovas V. K. pažymėjo, kad jis neturėjo jokių įsipareigojimų ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“, o jo (V. K.) veiksmai atitiko tuometinio jo darbdavio UAB „ALGOL CHEMICALS“ interesus.
90. Byloje nėra tiesioginių įrodymų, kad ieškovei vykdant dažų tiekėjo atrankas, atsakovas V. K. būtų atlikęs konkrečius nesąžiningus veiksmus, neatitinkančius tvarkingo, rūpestingo, padoraus asmens elgesio standarto. Apeliantė iš esmės įrodinėja tikimybę, kad ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ 2011 m. liepos 18 d. vykdant dažų tiekėjo atranką, atsakovas V. K. dėl savo užimamų pareigų UAB „ALGOL CHEMICALS“ galėjo atlikti neteisėtus veiksmus, pažeidžiančius bendrą sąžiningumo pareigą, tačiau nepagrindžia konkrečių V. K. atliktų nesąžiningų veiksmų, kurie būtų buvę įvykdyti V. K. neatliekant darbinių funkcijų pas savo darbdavį UAB „ALGOL CHEMICALS“. Ieškovės nurodytų atsakovo V. K. neteisėtų veiksmų jų savarankiškumo (atskirumo) darbinių funkcijų vykdymui aspektu padarymo faktas nėra įrodytas.

Dėl atsakovo J. G. veiksmų vertinimo

91. Apeliantė išdėstė poziciją, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai kvalifikavo atsakovo J. G. veiksmus. Apeliantės tvirtinimu, atsakovas J. G. tiesiogiai dalyvaudavo dažų tiekėjų atrankos procedūrose, kurios buvo vykdomos kryptingai siekiant, kad dažai būtų įsigijami iš atsakovės UAB „ChemTrade LT“. Be to, apeliantė nurodė, kad nuo atsakovo J. G. vadovaujamo ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ gamybos padalinio priklausė dažų tiekėjų pasiūlytų dažų bandymų atlikimas laiku, bandymų rezultatų pagrindimas bei bandymų rezultatų vertinimas. Apeliantė pabrėžė, kad atsakovas J. G. pagal užimamas pas ieškovę pareigas tvirtino neigiamas kitų tiekėjų dažų bandymų išvadas, tokiu būdu eliminuojant kitus tiekėjus iš ieškovės vykdytos dažų tiekėjų atrankos.
92. Byloje nustatyta, kad atsakovas J. G. nuo 2011 m. vasario 11 d. pradėjo dirbti ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ pirkimų skyriuje vadybininku, nuo 2012 m. rugsėjo 3 d. buvo paskirtas gamybos padalinio vadovu, o nuo 2014 m. vasario 20 d. paskirtas gamybos direktoriumi. Darbo sutartis su atsakovu nutraukta 2019 m. gegužės 17 d.
93. Pirmosios instancijos teismas ieškinį atsakovo J. G. atžvilgiu atmetė, be kita ko, padaręs išvadą, kad ieškovė nebegali ginčyti kitoje civilinėje byloje įsiteisėjusiais teismų sprendimais nustatytų faktų. Pirmosios instancijos teismas šioje byloje nurodė, kad Klaipėdos apylinkės teismas išnaginėjęs bylą dėl J. G. atleidimo iš darbo (ne)teisėtumo, 2020 m. kovo 3 d. sprendime konstatavo, jog žaliavas produkcijai pirkto ir užsakymus darė ne J. G., o pirkimų skyrius, jog J. G. neturėjo nei pareigos, nei teisės parinkti

tiekėją, taip pat sudaryti sutartis su tiekėju, tikrinti tiekėjo pateikiamos produkcijos kokybę bei atitiktį pirkimo–pardavimo sutarties sąlygoms. Apeliaciniame skunde teigiama, kad dažų įsigijimo iš atsakovės UAB „ChemTrade LT“ aplinkybės nebuvo nagrinėtos J. G. darbo ginčo byloje, tai yra tokios aplinkybės neanalizuotos nei darbo ginčų komisijos sprendime, nei teismų procesiniuose sprendimuose.

94. Pirmosios instancijos teismas teisingai nurodė, kad pagal CPK 279 straipsnio 4 dalį sprendimui, nutarčiai ar įsakymui įsiteisėjus, šalys ir kiti dalyvavę byloje asmenys, taip pat jų teisių perėmėjai nebegali iš naujo pareikšti teisme tų pačių ieškinio reikalavimų tuo pačiu pagrindu, taip pat kitoje byloje ginčyti teismo nustatytus faktus ir teisinius santykius, tačiau tai netrukdo suinteresuotiems asmenims kreiptis į teismą dėl pažeistos ar ginčijamos teisės arba įstatymų saugomo intereso gynimo, jeigu toks ginčas įsiteisėjusiu teismo sprendimu nėra išnagrinėtas ir išspręstas.
95. Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos darbo ginčų komisijos 2019 m. liepos 30 d. sprendimu darbo ginčo byloje Nr. DGKS-4548, Klaipėdos apylinkės teismo 2020 m. kovo 3 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. e2-366-1071/2020 ir Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. liepos 16 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2A-740-253/2020 išspręstas AB „Grigeo Klaipėda“ ir J. G. ginčas dėl J. G. atleidimo iš darbo (ne)teisėtumo. Susipažinus su minėtų sprendimų turiniu matyti, kad darbo ginče iš esmės buvo analizuojamos aplinkybės, susijusios su J. G. veiksmais ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ įsigyjant jos produkcijos gamybai reikalingą krakmolą, bet ne dažus. Kita vertus, darbo ginčo byloje buvo analizuotos J. G. darbo funkcijos bei pareigos, susijusios su AB „Grigeo Klaipėda“ reikalingų žaliavų įsigijimu. Tai reiškia, kad darbo ginče priimtais sprendimais konstatuotos aplinkybės, jog J. G., kaip gamybos direktoriaus, pagrindinės darbo pareigos buvo organizuoti ir kontroliuoti gamybos technologinį procesą bei žaliavų, medžiagų ir kitų materialių išteklių tikslinį panaudojimą, priimti sprendimus, įgalinančius užtikrinti gamybos ekonomiškumą, saugoti ieškovės nuosavybę, kad J. G. neturėjo nei pareigos, nei teisės parinkti tiekėją, taip pat sudaryti sutartis su tiekėju, tikrinti tiekėjo pateikiamos produkcijos kokybę bei atitiktį pirkimo–pardavimo sutarties sąlygoms. Remiantis CPK 279 straipsnio 4 dalimi, tokios nustatytos aplinkybės nebegali būti ginčijamos nagrinėjamoje byloje.
96. Argumentus dėl ieškovės gamybos padalinyje atsakovo J. G. patvirtintų dažų tiekėjų gamybinių bandymų rezultatų klaidingumo apeliančė grindžia 2018 m. liepos 8 d. Boruta-Zachem dažų gamybinio bandymo ataskaita (dubliko priedas Nr. 34). Į bylą pateikta atsakovo J. G. 2018 m. liepos 12 d. patvirtintos Boruta-Zachem formos dažų gamybinio bandymo 2018 m. liepos 8 d. ataskaitos DI-76/IPR-17 kopija. Šioje ataskaitoje išdėstytos technologų grupės vadovo I. Z. pagal bandymų rezultatus padarytos išvados dėl dažų sąnaudų vienai tonai produkcijos. Kartu su minėta ataskaita į bylą pateiktos dvi lentelės, kuriose nurodyti 2017–2018 m. suvartoti dažų kiekiai, gamybos kiekiai ir norma. Šioje lentelėje nenurodytas duomenų šaltinis, neatskleista, kokių dažų suvartojimo duomenys pateikiami lentelėje, nepaaiškinta, ar pateikiami duomenys yra bandymų rezultatas, ar šie duomenys, pavyzdžiui, yra kokio nors subjekto faktiškai sunaudotų dažų ir gamybos kiekio palyginimas. Apeliacinio teismo teisėjų kolegijos vertinimu, apeliančės AB „Grigeo Klaipėda“ nurodyti bylos duomenys nesudaro pagrindo abejoti J. G. veiksmų patvirtinant dažų gamybinių bandymų ataskaitas teisėtumu.

97. Nenustačius aplinkybių, kad atsakovas J. G. tyčia patvirtino klaidingas bandymų ataskaitas, žinodamas apie byloje nedalyvaujančio asmens atliktų dažų bandymų rezultatų ir jais paremtų skaičiavimų neteisingumą, konstatuotina, kad atsakovo J. G. neteisėti veiksmai byloje nėra įrodyti.

Dėl atsakovo V. B. veiksmų vertinimo

98. Apeliaciniame skunde nurodyta, kad atsakovas A. B., kaip ieškovės pirkimų skyriaus vadovas, netinkamai vykdavo dažų tiekėjų atrankas, sudarydavo aiškiai neteisingus tiekėjų įvertinimo lapus ir tokius tiekėjų įvertinimo lapus pateikdavo suderinti kitiems ieškovės darbuotojams. Apeliantės įsitikinimu, atsakovas V. B. pažeidinėjo savo darbinės pareigas ir veikė atsakovės UAB „ChemTrade LT“, o ne savo darbdavio (ieškovės) interesais. Be to, apeliantė nurodė, kad byloje esanti 2021 m. sausio 29 d. specialisto A. B. išvada patvirtina, kad atsakovas V. B., būdamas AB „Grigeo Klaipėda“ pirkimų skyriaus vadovu, darė rankraštinius įrašus UAB „ChemTrade LT“ dažų vežimo važtaraščiuose, juose pakoreguodamas pristatytų dažų pavadinimą. Apeliaciniame skunde taip pat teigiama, kad atsakovas V. B., kaip ieškovės vadovas, 2013–2019 m. sprendamas dažų įsigijimo iš UAB „ChemTrade LT“ klausimus, pažeidė įstatyme nustatytas juridinio asmens vadovo pareigas, nesilaikė ieškovės įstatuose įtvirtinto bendrovės veiklos tikslo bei sudarė sąlygas kitiems atsakovams pasinaudoti ieškovės finansiniu turtu. Apeliantė taipogi nesutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad pagal bylos duomenis, 2016–2019 m. ieškovės motininė bendrovė AB „Grigeo“ centralizuotai vykdė dažų tiekėjų atrankas.

99. Byloje nustatyta, kad atsakovas V. B. ginčui aktualiu laikotarpiu (2010 m. gruodžio mėn. – 2013 m.) ėjo ieškovės pirkimų skyriaus vadovo pareigas, o nuo 2013 m. birželio 11 d. iki jo atleidimo 2019 m. gegužės 17 d. – generalinio direktoriaus (vadovo) pareigas.

100. Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad ieškovės 2010 m. liepos 9 d. ir 2011 m. liepos 29 d. Pirkimo proceso vadybos nėra patvirtintos generalinio direktoriaus parašu, su jomis atsakovas V. B. nebuvo supažindintas pasirašytinai, o tai yra pakankamas pagrindas pripažinti, jog atsakovas V. B. neatsako už minėtų Pirkimo proceso vadybų sąlygų pažeidimus. Apeliaciniame skunde neneigiama pirmosios instancijos teismo konstatuota aplinkybė, kad atsakovas V. B. nebuvo pasirašytinai supažindintas su minėtomis Pirkimo proceso vadybomis, tik deklaratyviai teigiama, jog nagrinėjant bylą turėjo būti taikomos minėtų Pirkimo proceso vadybų sąlygos, bet ne vertinama faktiškai susiklosčiusi pirkimų praktika. Teisėjų kolegijos vertinimu, byloje nenustačius, kad atsakovas V. B. žinojo ar privalėjo žinoti apie 2010 m. ir 2011 m. Pirkimo proceso vadybas, nėra pagrindo manyti, jog ieškovė 2010–2011 m. laikotarpiu neabejotinai taikė tik nurodytų Pirkimo proceso vadybų nuostatas, todėl pirmosios instancijos teismas pagrįstai įvertino byloje esančius duomenis apie aptariamą metu pas ieškovę susiklosčiusią dažų įsigijimo (pirkimo) praktiką.

101. Skundžiamame sprendime įvertinęs ieškovės pažymą dėl pirkimo procedūrų vykdymo 2012 ir 2013 metais, 2012 m. lapkričio 15 d. Pirkimo proceso vadybą, pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad ieškovė, vykdydama pirkimų kontrolę per motininės bendrovės AB „Grigeo“ darbuotojus, visus pirkimo procedūrų ar tiekėjų atrankos pažeidimus, jeigu tokie buvo, turėjo pastebėti dar 2012–2013 metais. Aplinkybes dėl dažų pirkimo procedūros centralizavimo pirmosios instancijos teismas nustatė, įvertinęs atsakovo A. B. teisme duotus paaiškinimus, į bylą pateiktą 2016 m. vasario 12 d. susirašinėjimą tarp R. P. ir T. J. (ieškovės motininės bendrovės AB „Grigeo“ pirkimų vadovo) dėl pasiūlymų teikimo,

2016 m. balandžio mėn. susirašinėjimą tarp R. P. ir T. J. dėl dažų kainodaros ir kiekio, Zytos Mroziak 2020 m. gruodžio 1 d. elektroninį laišką, kuriame nurodyta, kad 2016 metais derybas dėl cheminių medžiagų pasiūlymų (įskaitant rudus dažus Klaipėdai) su kiekiais ir kainomis „Grigeo Klaipėda“ ir „Grigeo Grigiškės“ vedė per T. J.. Be to, teismas atsižvelgė į 2017 m. rugsėjo 18 d. Pirkimo proceso vadybos nuostatą, kad sutartys virš 50 000 Eur (be PVM) turi būti derinamos su AB „Grigeo“ viceprezidentu pirkimui ir logistikai. Pirmosios instancijos teismas taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad nuo 2014 m. visas ieškovės vykdytas pirkimo operacijas galėjo matyti motininės bendrovės AB „Grigeo“ darbuotojai verslo valdymo sistemoje MS AXAPTA.

102. Apeliaciniame skunde tvirtinama, kad pagal 2015 m. ir 2017 m. Pirkimo proceso vadybas produkcijai gaminti skirtų dažų įsigijimas buvo decentralizuotas, o ieškovės vykdyto prekių pirkimo patikrinimas buvo atliekamas *post factum* (po fakto) atsitiktine tvarka. Apeliantė akcentavo, kad pirmosios instancijos teismas nesiaiškino ir nevertino, kokie ieškovės vykdytų pirkimų dokumentai patikrinimų metu buvo pateikiami AB „Grigeo“ viceprezidentui pirkimui ir logistikai. Tokiame kontekste atkreiptinas dėmesys į tai, jog, kaip jau minėta šioje nutartyje, civiliniame procese veikiantis rungimosi principas lemia, kad teismas nėra aktyvus, o bylos šalys, siekdamos pagrįsti savo teiginius ir joms aktualias aplinkybes, tam turi pateikti įrodymus. Tai reiškia, kad siekdama paneigti atsakovo V. B. atsikirtimus dėl centralizuotai vykdytų pirkimų, ieškovė turėjo pateikti, o ne teismas aiškintis duomenis apie pirkimų vykdymą, ieškovės motininės bendrovės darbuotojų vykdytos pirkimų kontrolės apimtį ir pan.
103. Apeliantė, be kita ko, nurodė, kad priimdama sprendimą pirmosios instancijos teismas nepagrįstai rėmėsi atsakovų liudijimais (paaiškinimais), kurių turinys prieštarauja byloje esantiems įrodymams. CPK 177 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad faktiniai duomenys nustatomi šiomis priemonėmis: šalių ir trečiųjų asmenų (tiesiogiai ar per atstovus) paaiškinimais, liudytojų parodymais, rašytiniais įrodymais, daiktiniais įrodymais, apžiūrų protokolais, ekspertų išvadomis, nuotraukomis, vaizdo ir garso įrašais, padarytais nepažeidžiant įstatymų, ir kitomis įrodinėjimo priemonėmis. Vadinasi, byloje dalyvaujančių asmenų teisme duoti paaiškinimai yra tinkamas įrodymas, kuris teismo vertinamas kartu su byloje esančių įrodymų visetu. Nors apeliantė teigė, kad atsakovų paaiškinimai prieštarauja kitiems byloje esantiems įrodymams, bet apeliaciniame skunde nėra konkretizuota, kokiems byloje esantiems duomenims prieštarauja atsakovų paaiškinimai. Pavyzdžiui, apeliaciniame skunde nesutinkama su atsakovo V. B. paaiškinimais, kad jis iki 2012 m. dažų pirkimo procedūras vykdė pagal bendrovėje nusistovėjusią faktinę tvarką (praktiką), o ne pagal Pirkimo proceso vadybas, tačiau apeliantė nenurodo duomenų, kurie patvirtintų, jog tokie paaiškinimai yra neteisingi, klaidinantys, jog atsakovas V. B. žinojo ar privalėjo žinoti apie pas ieškovę iki 2012 m. priimtas Pirkimo proceso vadybas. Teisėjų kolegija laikosi nuostatos, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai kartu su kitais byloje esančiais įrodymais vertino atsakovų teisme pateiktus paaiškinimus.
104. Į bylą pateikta rašysenos specialisto A. B. 2021 m. sausio 29 d. išvada, kuria konstatuota, kad 2011 m. gruodžio 20 d., 2012 m. lapkričio 27 d., 2012 m. liepos 4 d., 2012 m. gruodžio 1 d., 2013 m. gegužės 15 d. bei 2013 m. balandžio 24 d. krovinio siuntėjo UAB „ChemTrade LT“ važtaraščiuose krovinio pavadinimą ranka įrašė atsakovas V. B. (ieškovės 2021 m. sausio 29 d. prašymo dėl papildomų įrodymų priėmimo 9 priedas). Iš kartu su specialisto išvada pateiktų važtaraščių matyti, kad jie parengti neužpildžius krovinio

pavadinimo, tik nurodžius krovinio kiekį bei svorį. Daugumoje važtaraščių taip pat nėra užpildytos grafos apie krovinį priėmusį asmenį (išskyrus 2013 m. balandžio 24 d. ieškovės vadybininkės parašą bei 2012 m. liepos 4 d. atsakovo V. B., kaip pirkimų vadovo, parašą), dalyje važtaraščių nėra ir krovinį išdavusio asmens rekvizitų. Absoliuti dauguma specialisto tirtų važtaraščių apskritai nėra pilnai užpildyti. Atsižvelgiant į tai, kad bent vieną krovinį priėmė pats atsakovas V. B., bei į krovinio siuntėjo UAB „ChemTrade LT“ važtaraščių sudarymo metu eitas atsakovo V. B. pareigas (ieškovės pirkimų skyriaus vadovas), nėra pakankamo pagrindo daryti išvadą, kad užpildydamas važtaraščiuose trūkstamą informaciją (krovinio pavadinimą), atsakovas V. B. pateikė klaidingą informaciją (klastojo duomenis).

105. Apibendrinama tai, kas išdėstyta nutarties 100-104 punktuose, teisėjų kolegija konstatuoja, kad apeliacinio skundo argumentai nesudaro pakankamo pagrindo paneigti pirmosios instancijos teismo išvados, kad atsakovo V. B. veiksmų neteisėtumo faktas byloje neįrodytas.

Dėl teismo sprendimo motyvavimo ir įrodymų vertinimo

106. Apeliaciniame skunde nurodoma, kad pirmosios instancijos teismas pažeidė pareigą tinkamai motyvuoti byloje priimtą sprendimą, netinkamai taikė įrodymų vertinimo taisykles bei neteisingai nustatė bylai reikšmingas aplinkybes.
107. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, aiškindamas Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnį kitų Konstitucijos nuostatų, *inter alia* (be visa kita, be kita ko) konstitucinių teisinės valstybės, teisingumo, tinkamo teisinio proceso, teisinio aiškumo, tikrumo, teisės viešumo principų kontekste, yra pažymėjęs, jog konstituciniai imperatyvai, kad teisingumą vykdo tik teismai, kad teisė negali būti nevieša, taip pat iš Konstitucijos kylantis reikalavimas teisingai išnagrinėti bylą suponuoja ir tai, jog kiekvienas teismo nuosprendis (kitas baigiamasis teismo aktas) turi būti grindžiamas teisiniais argumentais (motyvais). Argumentavimas turi būti racionalus – teismo nuosprendyje (kitame baigiamajame teismo akte) turi būti tiek argumentų, kad jų pakaktų šiam nuosprendžiui (kitam baigiamajam teismo aktui) pagrįsti. Šiame kontekste pažymėtina, kad iš konstitucinio teisinės valstybės principo kylantis teisinio aiškumo reikalavimas *inter alia* reiškia, kad teismo nuosprendyje (kitame baigiamajame teismo akte) negali būti ir nutylėtų argumentų, nenurodytų aplinkybių, turinčių reikšmės teisingo nuosprendžio (kito baigiamojo teismo akto) priėmimui. Teismo nuosprendžiai (kiti baigiamieji teismo aktai) turi būti aiškūs byloje dalyvaujantiems ir kitiems asmenims. Jeigu šio reikalavimo nepaisoma, tai nėra teisingumo vykdymas, kurį įtvirtina Konstitucija (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2006 m. rugsėjo 21 d. nutarimo konstatuojamosios III dalies 8 punktas ir jame nurodyta konstitucinė doktrina).
108. Atitinkamai teismo sprendimo motyvavimo svarba yra pabrėžta ir Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT), aiškinant Europos Žmogaus Teisių Konvencijos 6 straipsnio 1 dalies nuostatas, įpareigojančias nacionalinius teismus išsamiai ištirti šalių pateiktus paaiškinimus, argumentus ir įrodymus, nedarant poveikio jų reikšmės vertinimui; teismų sprendimuose turėtų būti tinkamai nurodyti motyvai, kuriais jie yra pagrįsti; sprendimo motyvavimas yra būtinas, norint parodyti, kad bylos šalys buvo išklaustytos ir teisingumas įvykdytas atidžiai (2001 m. rugsėjo 27 d. EŽTT sprendimas byloje Hirvisaari prieš Suomiją, bylos Nr. 49684/99; 2015 m. lapkričio 24 d. sprendimas byloje Paliutis prieš Lietuvą, bylos Nr. 34085/09; 2020 m. kovo

19 d. sprendimas byloje Tamrazyan prieš Armėnija, bylos Nr. 42588/10). Kita vertus, šiame kontekste atkreiptinas dėmesys į tai, kad teisės į teisingą teismą reikalavimas apima teismo pareigą išanalizuoti esminius bylos klausimus, tačiau teismo pareiga pagrįsti priimtą procesinį sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną šalies pateiktą argumentą (žr., pvz., EŽTT 2007 m. gegužės 15 d. sprendimo byloje Nr. 19997/02 29-30 pastraipas ir jose nurodytą praktiką).

109. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra išaiškinęs, kad motyvuojamoji teismo sprendimo (nutarties) dalis yra pati svarbiausia, o teismo priimto procesinio sprendimo motyvavimo trūkumai konkrečiu atveju gali lemti absoliutų sprendimo negaliojimą arba gali būti vertinami kaip procesinis pažeidimas, dėl kurio esmingumo sprendžiama pagal galimą tokio pažeidimo įtaką bylos rezultatui (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. balandžio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-93-684/2021).
110. Ieškovės apeliaciniame skunde nėra teigiama, kad galimi pirmosios instancijos teismo sprendimo motyvavimo trūkumai galėtų sudaryti absoliutų sprendimo negaliojimo pagrindą. Tokių aplinkybių *ex officio* nenustatė ir apeliacinės instancijos teismas. Kaip teismo sprendimo motyvavimo trūkumą apeliante įvardijo tai, kad sprendime esą visiškai nepasisakyta dėl bylos baigčiai reikšmingų ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ pateiktų argumentų bei įrodymų. Su tokiais apeliacinio skundo motyvais nėra pagrindo sutikti, tuo labiau atsižvelgiant į tai, kad apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija, įvertinusi esminius apeliacinio skundo argumentus, priėjo prie tokios pat galutinės teisinės išvados, kokią padarė ir pirmosios instancijos teismas, t. y., jog apeliante neįrodė būtinųjų civilinės atsakomybės sąlygų – atsakovų neteisėtų veiksmų ir žalos fakto.

Dėl kitų skundo argumentų bei bylos procesinės baigties

111. Kiti apeliaciniame skunde išdėstyti argumentai taip pat nesudaro pagrindo keisti ar naikinti pirmosios instancijos teismo sprendimą. Teisėjų kolegija pažymi, kad teismo pareiga pagrįsti priimtą procesinį sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną argumentą. Atmesdamas apeliacinį (atskirąjį) skundą, apeliacinės instancijos teismas gali tiesiog pritarti žemesnės instancijos teismo priimto sprendimo (nutarties) motyvams (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. kovo 14 d. nutartis byloje Nr. 3K-7-38/2008, 2010 m. birželio 1 d. nutartis byloje Nr. 3K-3-252/2010, 2010 m. kovo 16 d. nutartis byloje Nr. 3K-3-107/2010, ir kt.).
112. Kadangi apeliacinio skundo argumentai nesudaro pagrindo panaikinti ar pakeisti skundžiamą pirmosios instancijos teismo sprendimą, skundas atmetamas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliekamas nepakeistas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

113. CPK 93 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
114. Atsakovas V. K. pateikė duomenis apie 2 000 Eur išlaidas už advokato teisinę pagalbą parengiant atsiliepiamą į ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ apeliacinį skundą. Išlaidos neviršija Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintose Rekomendacijose dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (toliau – Rekomendacijos)

nurodytų dydžių, todėl atsakovo V. K. bylinėjimosi išlaidų apeliacinės instancijos teisme atlyginimas priteisiamas iš apeliančės AB „Grigeo Klaipėda“.

115. Atsakovas V. B. pateikė prašymą atlyginti 2 000 Eur išlaidas už advokato teisinę pagalbą parengiant atsiliėpimą į ieškovės apeliacinį skundą. Atsakovo V. B. bylinėjimosi apeliacinės instancijos teisme išlaidos neviršija Rekomendacijose nustatytų dydžių, todėl šių išlaidų atlyginimas priteisiamas iš apeliančės.
116. Atsakovas J. G. pateikė duomenis apie 1 500 Eur išlaidas už advokato teisines paslaugas susipažįstant su byla ir parengiant atsiliėpimą į apeliacinį skundą. J. G. bylinėjimosi išlaidos apeliacinės instancijos teisme neviršija Rekomendacijose nustatytų dydžių, todėl šių išlaidų atlyginimas priteisiamas iš apeliančės.
117. Atsakovė UAB „ChemTrade LT“ ir atsakovas R. P. pateikė bendrą prašymą šiems atsakovams priteisti 2 000 Eur bylinėjimosi išlaidas apeliacinės instancijos teisme. Iš prie prašymo pridėto pinigų priėmimo kvito matyti, kad šias išlaidas apmokėjo atsakovas R. P., todėl šiam atsakovui iš apeliančės priteistinas patirtų bylinėjimosi išlaidų, kurios neviršija Rekomendacijose įtvirtintų dydžių, atlyginimas.
118. Atmetus ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ apeliacinį skundą, jos turėtos bylinėjimosi išlaidos apeliacinės instancijos teisme neatlyginamos. Pirmosios instancijos teismo sprendime, be kita ko, nurodytas įpareigojimas Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos grąžinti ieškovei AB „Grigeo Klaipėda“ 1 127 Eur žyminio mokesčio permoką. Ieškovė, pateikdama apeliacinį skundą, už kurį reikėjo sumokėti 10 124 Eur žyminį mokesį, sumokėjo dalį šio mokesčio – 8 997 Eur, prašydama į įmoką įskaityti likusią 1 127 Eur dalį mokėtino mokesčio, kuri pagal teismo sprendimą turėtų būti grąžinta ieškovei kaip mokesčio permoka. Kadangi ieškovės apeliacinis skundas atmetamas visiškai, būtina panaikinti pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį dėl 1 127 Eur žyminio mokesčio permokos ieškovei grąžinimo, nes ši suma buvo įskaityt į žyminį mokesį, kurį reikėjo mokėti už apeliacinį skundą.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 326 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 331 straipsniu,

n u t a r i a :

Kauno apygardos teismo 2021 m. balandžio 14 d. sprendimo dalį, kuria atmetas ieškovės akcinės bendrovės „Grigeo Klaipėda“ ieškinys, palikti iš esmės nepakeistą.

Priteisti iš ieškovės akcinės bendrovės „Grigeo Klaipėda“ (juridinio asmens kodas 141011268) atsakovo R. P. (asmens kodas (duomenys neskelbtini) naudai 2 000 Eur (dviejų tūkstančių eurų) bylinėjimosi išlaidų apeliacinės instancijos teisme atlyginimą.

Priteisti iš ieškovės akcinės bendrovės „Grigeo Klaipėda“ (juridinio asmens kodas 141011268) atsakovo V. K. (asmens kodas (duomenys neskelbtini) naudai 2 000 Eur (dviejų tūkstančių eurų) bylinėjimosi išlaidų apeliacinės instancijos teisme atlyginimą.

Priteisti iš ieškovės akcinės bendrovės „Grigeo Klaipėda“ (juridinio asmens kodas 141011268) atsakovo V. B. (asmens kodas (duomenys neskelbtini) naudai 2 000 Eur (dviejų tūkstančių eurų) bylinėjimosi išlaidų apeliacinės instancijos teisme atlyginimą.

Priteisti iš ieškovės akcinės bendrovės „Grigeo Klaipėda“ (juridinio asmens kodas 141011268) atsakovo J. G. (asmens kodas (duomenys neskelbtini) naudai 1 500 Eur (vieno tūkstančio penkių šimtų eurų) bylinėjimosi išlaidų apeliacinės instancijos teisme atlyginimą.

Panaikinti sprendimo dalį, kuria Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos įpareigota grąžinti ieškovei akcinei bendrovei „Grigeo Klaipėda“ 1 127 Eur (vieno tūkstančio vieno šimto dvidešimt septynių eurų) žyminio mokesčio permoką.

Teisėjai Dalia Kačinskienė

Danguolė Martinavičienė

Gintaras Pečiulis